

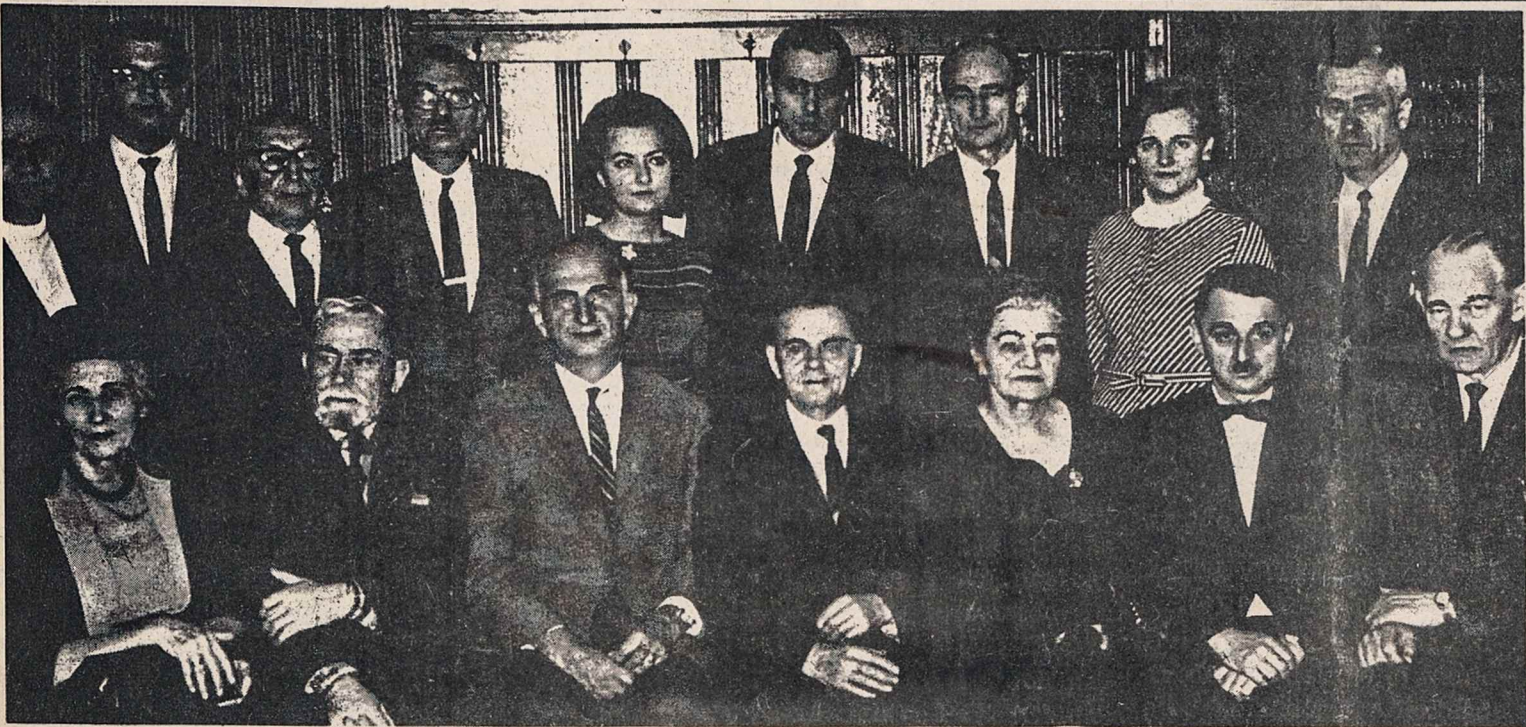
NEPRIKLAUSOMA LIE TU VA

The oldest and biggest Lithuanian
newspaper in Canada.

Le plus gros et plus vieux jour-
nal Lituanien au Canada.

Seniausias tautinės demokratinės
minties savaitraštis Kanadoje.

NR. 10 (1086) * JUBILIEJINTAI - 50 Lietuvos nepriklausomybės atstatymo ir sustiprinimo kovos už Lietuvos laisvę - METAI * 1968 M. KOVAS - MARS - MARCH 6. * XXVI METAI * LITHUANIE INDEPENDANTE * INDEPENDENT LITHUANIA * Postage paid at Lachine, P.Q.

Atvaizde-Trečiojo Pasaulio Lietuvių Seimo ruošimo komitetas New Yorke. Iš kairės pirmoje eilėje sėdi: dr. M. Kregždienė, dail. V. Jonynas, dr. A. Nasvytis, pirm. J. Šlepetys, sol. V. Leskaitienė-Jonuškaitė, A. Vakselis, A. Reventas; stovi: V. Steponis, V. Radzivas, J. Vilpišauskas, J. Gasiliūnas, I. Sandanavičiūtė, A. Sperauskas, Z. Dičpinigaitis, G. Nutautaitė ir V. Padvarietis.

Foto R. Kisieliaus.

Lietuvių gyvenimo reiškinių

UŽ LIETUVOS LAISVĘ IR ATEITĮ

Šimtas atstovų ir senatorių Jungtinių Amerikos Valstybių Kongrese ryškiais pareiškimais pažy-
kiais pareiškimais pažy-
jo ir pagerbė Lietuvos nepriklausomybės atkū-
rimo 50-ties metų sukak-
tį. Septyniolika aštuoni atstovai bei sena-
toriai Lietuvos reikalų kalbėjo vasario 20 dieną, kuri buvo iš anksto tam paskirta. Tą dieną, lygiai 12-tą valandą, Senato ir Atstovų Rūmų posėdžiai buvo pradėti malda už Lietuvą. Senate malda kalbėjo kun. Ansas Trakis, atstovų Rūmuose - vyskupas Vincentas Brizgys. Dvidešimt su atstovais bei senatoriais kalbas Lietuvos reikalų pasakė (arba pateikė) Kongreso Užrašus įtraukti savo pareiškimus) vasario 14, 15, 16, 19 ir 21 d. posėdžiuose. Vasario 20 dieną pasakytų pareiškimų tekstai užima daugiau kaip 25 puslapius tos dienos Kongreso Užrašuose.

Visi kalbėtojai pabrėžė, kad lietuvių tauta nepriklausomą Europos valstybių šeimoje ne tik ne naujokė, bet šimtmečius yra buvusi viena iš reikšmingiausių Europos valstybių; kad prieš 50 metų Lietuva atstatė tik laikinai buvusią prarastą nepriklausomybę, kurią, tačiau, dabartinė Rusija vadinamoji Sovietų Sąjunga - vėl užgnaužė, klastingai susimokiusi su to meto hitlerine - nacine Vokietijos valdžia.

Visi tą padėtį apgailestavo, visi reiškė linkėjimus ir viltį, kad ji būtų atitaisyta, o daugumas kalbėtojų, priminę Kongreso 1965 - 1966 metais vieninai priimtą rezoliuciją Baltijos valstybių reikalų, įsakniai reikalavo, kad prezidentas ir vyriausybė imtų vykdyti jos raginimą - visomis įmanomomis priemonėmis kelti valstybinės nepriklausomybės grąžinimo Lietu-
vų reikalą Jungtinėse Tautose ir santykiuose su Sovietų Sąjunga. E. GERAS VEIKSNIŲ SUSITARIMAS Vliko pirmininkas dr. J.K. Valiūnas, lankydamsis (vasario 12) Chicagoj, susitiko su abiem naujaisiais JAV lietuvių bendrinių politinių bei kultūrinių veiklos organizacijų vadovais - ALT pirm. inž. Eugenijum Bartkum ir JAV LB pirm. inž. Bronium Nainiu - ir aptarė pastaruoju metu susikaupusius klausimus dėl Vliko ir šių dviejų organizacijų bendradarbiavimo. Po pasitarimo buvo paskelbtas toks visų trijų pirmininkų pasirašytas pareiškimas:

"Tūkstantis devyni šimtai aštuonioliktų metų Vasario 16-tos akto ir Lietuvos Nepriklausomybės Atstatymo Penkiasdešimt Metų Manifesto, paskelbto Washingtono 1967 metų spalio 22 dieną, idėjų įgyvendinimo siketi vieninai ir tan vieningan darban kviesti visus geros valios lietuvius;

"Skirtingos organizacinės apimties rėmuose ir skirtingose veiklos srityse bendrų tikslų siekiant savo veiksmus derinti ir darbus koordinuoti;

"Nuoširdaus bendradarbiavimo dviosio palaikyti tarpusavyje nuolatinius ryšius ir, visus uždavinius vykdan, remti vienems kitų pastangas;

"Bendrui siekti Jubiliejinį Metų programos įgyvendinimo, remti jungtinio lėšų telkimo idėją ir kviesti visus lietuvius gausiai aukoti Lietuvos laisvinimo ir lietuviybės išlaikymo darbam. - Vardan tos Lietuvos vienybės teži". E. VLIKO TARYBA remdamasi pirm. dr. J.K. Valiūno ir vicepirm. J. Audėno pateiktais prane-

šimais, vas. 24 d. apsvars-
tė petičių laisvojo pa-
saulio valstybių vyriausybėm pobūdį ir jų organizavimo gaires. E. VLIKO PIRM. APLINK PASAULĮ

Vasario 28 Vliko pirm. dr. J.K. Valiūnas išvyko į Tolimuosius Rytus. Ši išvyka iš tikrųjų bus kelionė aplink pasaulį, nes dr. Valiūnas numato lankytis Filipinuose, Malaysijoje, Indonezijoje, Australijoje, Taivane (laisv. Kinijoje), Korėjoje, Indijoje, Irake, Turkijoje ir kairuriose Vakarų Europos valstybėse.

Šios kelionės metu Vliko pirmininkas numato aiškintis galimybes suorganizuoti petičių Lietuvos reikalų įteikimą vyriausybėms tuose kraštuose, kur nėra apsigyvenusių lietuvių.

Vliko pareigas New Yorke šios pirmininko kelionės metu eina vicep. dr. Bronius Nemickas. E. INFORMACIJŲ APIE LIETUVOS BYLĄ

skleidimui stiprinti ypatingųjų Tautos Fondo rėmėjų eiles pastaruoju metu išjungė: Emilius Skinkys iš Santa Monica, Calif. (Metinis įnašas 50 dol.), Petras Maldeikis iš Cicero, Ill. (25), Ona Geležiniūnė iš Clevelando (45), Ks. X. Kaunas iš Chicagos (30), J. Skorubskas iš Chicagos (25), prof. J. Kupronis iš Ruston, La. (jau ketvirtį metų po 25 d.). Pakartojo 100 dol. įnašą Brighton Park (Chicago) LB apylinkė. JUNGTTINIAM FINANSŲ FONDUI specialiai šių metų programai finansuoti atsiuntė: 1000 dolerių Detroito JFK skyrius (pirm. Jurgis Mikaila); 150 Irena ir Benjamin Denihan iš New Yorko; 100 - V. Sidziuskas; po 50 - dr. V. Paprockas, dr. B. Nemickas, kun. S. Morkūnas, kun. A. Petrakis; 40 - dr. Danuolė Surantas; 30 - Alg.

KAS NAUJA KANADOJE

DISKUSIJOS DĖL KANADOS ATEITIES

Kanados ateities klausimai reiškiasi vis didesniu išibėgėjimu: Kokia bus Kanados ateitis? Svarbiausias dialogas vyksta Quebeco su visa kita Kanada: ar ir toliau federacija, ar Quebecas atsisks. Separatizmo tendencijos stiprios. Blogybė glūdi tame, kad visa kita Kanada dar labai konservatyvi ir dar nenori sprasti rimtas reformas, kurių griežtai reikalauja Quebecas.

Šiuo momentu, kada Quebecas pradeda greitėjančiu išibėgėjimu siekti pageidaujamų reformų, pagrindinai keičiant Kan-

Budreckis; 25 - dr. Laima ir Liudvikas Šmulskščiai; po 20 - dr. Bronius Radzivas ir dr. Antanas Starckus. (Elta).

LIETUVOS HERBAS MONTREALIO PREKYBOS RŪMUOSE

Praėjusią savaitę į Montrealį buvo atvykęs Lietuvos Generalinis konsulas Kanadoje dr. J. Žmuidzinas dalyvauti Montrealio Prekybos rūmų iškilnėse, kurių metu buvo atidengti valstybių herbai, o šių tarpe ir nepriklausomos Lietuvos valstybinis herbas. Ta proga Gen. Kons. drl. J. Žmuidzinas, lydimas muziko K. Smilgevičiaus, vizitavo NL redakciją.

LIETUVAITĖS KELIAUJA PER PASAULĮ

Dvi lietuaitės, viena, Audronė Cibulskytė iš Naujosios Zelandijos, Aucklando miesto, kita, Vida Griškaitė iš Australijos, Sydney miesto, jau bus apie metus laiko, kai keliauja per pasaulį. Jos jau apkeliauja Europos valstybes, Anglijoje, Londone kurį laiką mokytoja, dabar atvyko į Kanadą, sekmadienį lankėsi Kaziuko mugėje ir pasiryžusios vykti ilgesniam laikui į Toronto. Būdamos Montrealyje, jos viešėjo pas pp. Paunksnius.

"Lito" pirmininkas Notaras J. Bernotas ir vedėjas Pr. Rudinskas/dešinėj/ ruošiasi visuotiniam susirinkimui, kuris įvyks šeštadienį, kovo 9 dieną.

IVYKIŲ APŽVALGA

KOMUNISTAMS VIENYBĖ NESISEKA

Dvejus metus komunistai ruošėsi suvažiavimui, kurio tikslas būtų sulipdyti partijos vienybę. Dabar Budapešte nuo vasario 26 dienos vyko pasitariamieji posėdžiai, kurie komunistus dar daugiau suskaldė. 1960 metais tokiame pasitarime dalyvavo 81 kraštų partija, o dabar tik 64 kraštų. Jau nedalyvavo: Kinai, Albanija, Jugoslavija, Šiaurinė Korėja, Šiaurinis Vietnamas ir Kuba. O pasitarimų eigoje išsyrškėjo dar didesni nesutarimai, ir Rumunijos kompartija iš suvažiavimo pasitraukė. Likusieji 63 kraštų komunistai niekaip negali susitarti dėl būsimos komsuvažiavimo programos: vieni reikalauja, kad būtų svarstomi nesutarimų klausimai ir kad būtų išsiaiškinta ir susitarta, o kita dalis delegatų reikalauja nesutarimų klausimus palikti nesvarstomus ir tartis tiksliai, kaip pasipriešinti "Amerikos agresijai". Ir Rumunijos delegacija pasitraukė tuo pagrindu, kad suvažiavimas nepasisakė, jog kiekvienos valstybės kompartija veikia savarankiškai.

BOLIVIJOJE KOMUNISTAI PRALAIMĖJO Kuba bando būti tramplynu, kuriuo bolševizmas būtų iš Europos permes,

elektrinėms. Užsakymas įvertinamas \$4,124,230.

KYLA NEDARBAS Lapkričio pabaigoje Kanadoje buvo 336,627 bedarbių, kai spalio pabaigoje buvo 242,500. Nedarbas dar didėja ir dabar. Nedarbą didina streikai.

Konservatorių partijos narys Gordon Churchill, buvęs Diefenbakerio kabineto narys pasitraukė iš konservatorių partijos ir parlamente bus kaip nepriklausomas.

Amerikos kontinentan. Fidel Castro tai misionai vadovauja. Tuo tikslu sukilimo organizatorius jis siuntė į Pietų Amerikos valstybes: Boliviją, Čilę, Braziliją. Bet visi tie kraštai komunizmui nepritarė. Bolivijoje Castro daugiausia tikėjosi ir ten pasiuntė svarbiausį patikėtinį Guevarą, bet Bolivijos žmonės perversmo neprisidėjo. - Guevara buvo nukautas, o dabar ir sukilėlių likutis iš Bolivijos pabėgo į Čilės respubliką ir pasidavė Čilės valdžiai patys. KOKIE "KULTŪRINIAI" MAINAI SU MASKVA Kanadietis studentas, Kanadoje gimęs ir mokslus einęs, Vladimir Pavlov, studentų mainų pagrindu, tęsdamas istorijos studijas, atsidūrė Maskvoje. Dabar "Izvestija" jį apkaltino, esą jis pas save viliojas rusų studentus ir agituoja juos grįžti prie carinės santvarkos.

Pavlov kategoriškai paneigė šiuos "Izvestijų" teigimus, bet "kultūrinių mainų" pagrindu... Pavlovas turėjo apieisti Rusiją...

ŽINIOS TRUMPAI • JAV mirė generolas Kazimieras Tallat-Kelpša. • Izraelio užs. reik. min. Aba Eban pareiškė, kad Izraelis sutinka bet kada ir bet kur tartis su arabais dėl taikos ir sienų nustatymo.

• Pekino spauda pradėjo kelti balsą, kad Kinijai gresia anarchija. Tai gi Mao politika nieko gera nežada. • Grenoblyje žiemos sporto varžybose norvegai iškovojo daugiausia medalių, viso 16, rusai 15, kiti po mažiau. Kanados mergaitė Nancy laimėjo du medalius aukso ir sidabro.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

LITUANIE INDEPENDANTE
INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! For liberation of Lithuania!
Už ištikimybę Kanadai! For loyalty to Canada!

Authorized as second class mail by the Post Office
Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.
LEIDŽIA KANADOS LIETUVIŲ CENTRO TARYBA IR
SPAUDOS BENDROVĖ "NEPRIKLAUSOMA LIETUVA".

Redaktorius Jonas Kardelis
Administratorius Pranas F. Paukštaitis.

Tel. 366-6220

7722 George Street LaSalle, Montreal-- Quebec -- Canada.

Prenumerata metams: Yearly Subscription Rates:
Kanadoje\$6.00 Canada\$6.00
Amerika ir P. Amerika. \$6.50 America & S. America. \$6.50
Visur kitur\$7.00 Other Countries\$7.00
Atskiras numeris\$0.15 Single copy\$0.15

Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenumerata arba pašto ženklais,
ilgalaikiai skelbimai, susitarus, gauna iki 50% nuolaidos.

Kanados Lietuvių Fondas

ĮTEISINTAS IR APIPAVIDALINTAS

RAŠO DR. PETRAS LUKOŠEVIČIUS

Pereita savaitgalį kovo 2 d. teisinamieji dokumentai ir ban-
knote padaromų indėlių la-
pelių dublikatai.

Reikalų vedėjo pranešimą
padarė P. Lelis patikslindamas
kai kuriuos išdėstymo pa-
duotus skaičius, nes pasikei-
timai atidarė dr. A. Pacevičius,
praslinkus vienos valandos
periodui susirinkimas buvo
teisėtas spręsti visus iškilu-
sius klausimus.

Invokaciją skaitė Šv. Jono
Parapijos klebonas kun. P.
Ažubalis pabrėždamas, kad
ne tik materialinis turto au-
gimas, bet ir nuosirdus lietu-
viškų reikalų supratimas tu-
rėtų būti visų mintyje apspren-
džiant L. Fondo klausimus.
Invokacija tikrai prasminga
ir primenantis aukštesnius
žmogaus tikslus.

Toliau susirinkimą sveiki-
no Gen. Lietuvos konsulas
dr. J. Žmuidzinaitis linkėdamas
šiais Lietuvos Laisvės Ko-
vos metais ypaci būti vienin-
giems ir sutartinai dirbti. An-
troju susirinkimą sveikino
KLB-nės Kr. V-bos pirm. A.
Rinkūnas linkėdamas, kad
visos problemos būtų išsprę-
tos šiame susirinkime ir bū-
tų suderinta ir pabaigta per
ilgą užtrukusią organizavimo
si stadiją.

Paskutinis susirinkimą svei-
kino KLB Toronto Apyl. V-
bos pirm. G. Balčiūnas siū-
lydamas sprendžiant visus
klausimus turėti galvoje tiks-
lų vienyti, nes tik vienybė
je galybė.

Po sveikinimų sudarytas pre-
zidiumas ir įvairios komisi-
jos. Pakviestas pirmininkau-
ti L. Balsys, sekretoriauti P.
Januška ir P. Lelis; manda-
tų komisija: J.R. Simanavi-
čius, V. Balsys ir Stp. Joku-
bickas; nominacijų kom: St.
Grigaliūnas, St. Jonaitis ir K.
Aperavičius; balsų skaičiavi-
mo: G. Balčiūnas, Vl. Skir-
gaila ir P. Jaunius.

Kiek ilgiau sustota prie die-
notvarkės papildymo ir prie-
mimo. Išsiaiškinus, nutarta,
kad pranešimus turi padaryti
Tarybos pirmininkas, Izdinin-
kas, Revizijos komisija, sek-
retorius - Reikalų vedėjas,
Valdybos pirmininkas ir su-
darytos komisijos, Tarybos
pirm. V. Ignaitis plačiau pa-
lietė L. Fondo kūrimosi eigą
ir pasitaikiusius sunkumus
ryšium su Fondo įregistravi-
mu - charterio gavimu. Pirm-
ninkas suminėjo taipgi kai
kuriuos Tarybos narių ir Val-
dybos tarpusavio nesusipra-
timus. Savo pranešimą baigė
linkėdamas dirbti lietuvių
tautos labui.

Izd. V. Balsys paskaitė fi-
nansinį stovį, iš kurio paaiš-
kėjo, kad L.F. šiuo metu turi
įvairiuose lietuviškuose ban-
kuose Kanadoje su kai kuriom
smulkom investicijom per
\$40,000,00.

Revizijos komisijos aktą,
paruoštą dviejų komisijos na-
rių - Pr. Rudinsko ir Iz. Ma-
liškos (trečias narys D. Nor-
kelitūnas yra miręs) perskai-
tė prezidiumo sekr. P. Januš-
ka. Iš pasiūstų Rev. k-jai do-
kumentų ir banko knygelių
padaryta išvada, kad knygos
vedamos gerai ir įrašai ata-
tinka pateisinamuosius doku-
mentus, užginia taupų lėšų
naudojimą administraciniais
reikalams. Duoda pasiūlymus
kaip turėtų būti gaunami pa-

Iš Nominacijų Komisijos pa-
siūlytų 16 narių pagal balsų
daugumą į Tarybą išrinkti se-
kantys asmenys: V. Balsys, P.
Januška, J. Bersėnas, dr. A.
Pacevičius, L. Balsys, Stp.
Jokubickas, P. Lelis, J.R.
Simanavičius. Be šitų 8 rink-

tu į L.F. Tarybą įeina ketu-
ri KLB Krašto Valdybos na-
riai: vicepirmininkas, izdi-
ninkas, sekretorius ir Kultū-
ros Komisijos pirmininkas,
tačiau su sąlyga, kad jie bū-
tų tapę pilnateisiais L.F. na-
riais - įnešę po \$100.- įnašą.
Revizijos Komisija pasiūlyta
"en bloc" ir susirinkimo pa-
tvirtinta sekančios sudėties:
J. Gustainis, M. Meiliūnas ir
J. Rudokas.

Būtų gera, kad šis visuoti-
nio narių susirinkimo vienba-
liai išrinktas organas kiek
galima greičiau būtų įteisint-
as valdžios įstaigose, nes
kitu atveju, praslinkus ilges-
niam laikui, galima papulti į
bereikalingus statutinius sur-
kumus, kurių mūsų manymu
jau pakako. Nutarta, kad sta-
tuto pasiūlymai, kurie buvo
daromi susirinkimo metu, bū-
tų įteikti raštu Tarybai ir ji
su savo rekomendacijomis at-
eity į sekančią metų susirin-
kimą. Tuo labiau, kad kai ku-
rie statuto pasiūlymai yra es-
minio pobūdžio. Taipgi nutar-
ta, kad statutas toks, koks
yra užregistruotas valdžios
įstaigose, būtų kiek galima
greičiau išsiuntinėtinas na-
riams. Susirinkimą uždarė da-
bartinis Fondo Valdybos pirm.
dr. A. Pacevičius, padėkoda-
mas visiems už dalyvavimą
susirinkime. Po to visi nariai
buvo pavaizinti Šv. Jono Pa-
rapijos klebono kun. P. Ažu-
balio.

Seniai lauktas visuotinis
narių susirinkimas jau praei-
tyje. Daug diskutuota ir daug
padaryta. Tenka palinkėti
naujai valdybai sėkmės, nes
darbas tik dabar prasidės tik
raja to žodžio prasme. Zvel-
giant atgal į susirinkimo ei-
gą tenka apgailestauti, kad
daug laiko teko sugaišti pa-
pildant dienotvarkę. Mūsų ma-
nymu ateityje reikėtų ateiti
į susirinkimą su detalia dar-
botvarkė. Papildymų visuot-
met gali pasitaikyti, tačiau
ši kartą reikėjo papildyti pun-
ktais, kurie labai aiškiai nu-
sakėti korespondenciniu bū-
du narių pritarime statute ir
kuris buvo registruojamas kaip
By-Law 1 Kanados valdžios
įstaigose. Tai žymiai paleng-
vintų susirinkimo eigą ir būtų
išvengiamas sunkumų, kurie
kartais palieka kartelį.

Taipgi tikrai būtina, kad
kiekvienas susirinkimo daly-
vis gautų siūlomą ar tai pa-
keitimų ar viso statuto kopi-
ją. Ši kartą didelė dalis susi-
rinkimo dalyvių negavo sta-
tuto projekto, o turintieji se-
nesnes lietuviškas kopijas
maišėsi, nes ir numeracija ir
pulpai maišėsi ir esant ad-
vokatu vistik reikėjo nau-
doti paskutinį projektą. Netu-
rėtų būti klaidų ir išleidimų,
kurie šį kartą pasitaikė kaip
tik tame paragrafe, dėl kurio
praityje Fondo organizuo-
jant buvo daug ginčytasi ir
kuris LF kūrėjų buvo laiko-
mas principiniu Fondo pasi-
sekime ir tvarkyme.

Pereito šeštadienio, kovo
men. 2 d. susirinkimas įteisi-
no L. Fondą pilnąja to žo-
džio prasme. Lietuvių Fon-
das žengė pradinį žingsnį ir
linkėtina, kad kiek galima
greičiau išaugtų į tikrai dide-
lį ir veiksmingą vienetą be
jokio skirto apjungiant
tuos, kurie nuošaliai tebėsto
vi.

Dr. P. Lukoševičius.

NAUJINIAI IR ĮNAŠAI

238. Balaišis B. \$ 100.
239. Bražunas B. \$ 100.
240. Saukėnas B. \$ 100.
241. Strazdas J. \$ 100.
242. Gustainis J. \$ 100.

Papildė įnašus:

Kan. liet. gydytojų d-ja iki
\$1000.

Inž. S. Naikauškas - 300.
M. Juškauskienės atmini-
mui auka \$ 36.

Balys Balaišis, buv. Wind-
soro apyl. pirm. vokiečių
okupacijos metu veikęs
pogrindy, atkentėjęs kon-
centracijos stovykloje Vo-
kietioj.

Kiti keturi yra žinomi
torontiečiai: J. Strazdas
daug pagelbėjo Fondo in-
korporavimui reikale.

Inž. S. Naikauškas-Fon-
do įgaliotinis Windsore.
Mirusios Marijos Juš-
kauskienės atminimui au-
ką Fondui sudėjo Windso-

KANADOS LIETUVIŲ ŠIMTMEČIO LEIDINIUI IŠ
SPAUDOS IŠEJUS, DIDELĖ PADĖKA PRIKLAU-
SO REDAKCINIŲ KOLEGIJAI IŠ KUN. DR. PR.
GAIDOS /VYR. RED./, ST. KAIRIO, J. KARDE-
LIO, DR. J. PUZINO, A. RINKŪNO IR DR. J.
SUNGAILOS /PIRM./, BENDRADARBIAMS, GAU-
SIEMS MEDŽIAGOS TIEKĖJAMS, MECENATAMS,
RĖMĖJAMS, PRENUMERATORIAMS IR VISIEMS
KITIEMS, VIENU AR KITU BŪDU PRISIDĖJUSIEMS
PRIE ŠIO KAPITALINIO LEIDINIO PARĄŠYMO IR
IŠLEIDIMO.

LIETUVIŠKAS AČIŲ UŽ NEIKAINOJAMĄ DARBĄ.
KLB Krašto Valdyba.

kanados LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ

Krašto Valdyba, 941 Dundas St. West, Toronto 3, Ont.
Telefonas 535-9397 pasiekiamas bet kuriuo laiku.

MOKINIŲ KONGRESO KOMITETAS

KLB švietimo komisija
yra nutarusi, išsijungiant
į 50 m. Lietuvos nepri-
klausomybės atgavimą,
birželio 22 d. ruošti Ka-
nados lituanistinių mo-
kyklų mokinių kongresą.
Specialiai to kongreso
rengimu rūpintis sudary-
tas komitetas, kuris šio
mėn. 17 d. turėjo posėdį,
pasiskirstė pareigomis ir
aptarė to kongreso reika-
lus. Komitetas pareigo-
mis pasiskirstė sekan-
čiai: pirmininkas L. Ta-
moškauskas, vicepirm. Tė-
nas Rafaelis OFM., sekr.
Čeponkutė, izd. Z. Gir-
dauskas, nariai kleb. kun.
P. Ažubalis ir J. Kulikaus-
kienė. Kongreso vieta nu-
matyta šalia Toronto,
Woodbridge graziame
parke. Tikimasi, kad mo-
kyklos gausiai dalyvaus
su savo mokiniais. T.

roliečiai pirkdami lai-
dotuvių vainiką. Visiems
Per š. m. pusantro mėn.
gauta įnašų \$ 3200., jei
tokie tempai įnašai eis to-
liau, tai iki metų galo pa-
sieksime \$ 50,000.

P. Lelis.

TIK PER ANGLIJĄ...

Pigiau, greičiau ir geriau galima pasiūsti dovanų siun-
tinėlius savo artimiesiems Lietuvoje.

Artėjant vasarai, dabar jau pats laikas pagalvoti kokį
dovanų siuntinį sudaryti ir pasiūsti savo giminėms.

Žemiau siūlome du specialiai paruoštus, praktiškus ir
labai naudingus siuntinius:

VASARINIS 1968 - 1.

Storo, gėlėto nepermatomo nailono medžiaga dėl 4 suknelių,
3 1/2 jardo vilnonės angliskos medžiagos vyriškam kostiumui,
3 1/2 jardo vilnonės angliskos medžiagos moteriškam kostiu-
mui, 1 terelino bliuskute, 1 vyriški nailoniniai marškiniai,
2 poros vyriškų arba moteriškų geriausių rūšių nailoninių
kojinių --- \$ 75.00.

VASARINIS 1968 - 2.

Pavasariniam arba vasariniam paltui vilnonė medžiaga, 3 1/2
jardo vilnonės angliskos kostiuminės medžiagos, gėlėta ne-
permatomo nailono medžiaga dėl dviejų suknelių, 1 šilkinė
skarelė, 1 vyriški nailoniniai marškiniai, 1 svaras šokoladi-
nių saldinių, 1 vyriškas arba moteriškas nailoninis lietpaltis
--- \$ 75.00.

Taip pat į bent kurį siuntinį galima dėdėti žemiau iš-
vardintus dalykus, kurie yra visuomet naudingi ir laukia-
mi Lietuvoje. Vilnonė labai gera skarelė \$ 4.00, nailoninis
itališkas lietpaltis \$ 10.00, vyriški arba moteriški vilnoniai
megstukai \$ 12.00, nailoniniai marškiniai \$ 7.00, vyriškos ar-
ba moteriškos nailoninės labai geros kojinės \$ 2.00.

BALTIC STORES LTD., (Z. JURAS)

421 HACKNEY RD., LONDON, E. 2. ENGLAND.
TELEF. SHO 8734.

Su malonumu priimame užsakymus, kuriuos pats siuntėjas
pasirenka iš kainoraščio arba užsisako kas Jam patinka. Taip
pat, persiunčiame ir Jūsų pačių supirktus siuntinius. Mūsų
sąskaitos duoda teisę į Income Tax sumažinimą, jei siunti-
niai yra siūjami šeimai.

Atstovai: A. Kušniekis, 167 College St., Apt. 2, Sudbury, Ontario.
L. Radzevičius, 530 Windermere Ave., Toronto 9, Ont.

Skyrių veda skautininkas L. Eimantas
1496 Mardell Place, London, Ontario, Canada

II-osios Tautinės Stovyklos /skaudų/ Pažaislyje 1938 m.
liepos 8 - 21 d.d. plakatas. Nuostainingas kvieslys į ge-
rai paruoštą ir puikiai pavykusią Tautinę Stovyklą.

PENKTOSIOS TAUTINĖS STOVYKLOS DIFNOS

Pagal nusistovėjusią
tradiciją didelėse stovyk-
lose dienos vadinamos
tam tikrais vardais, kurie
simbolizuoja dienos turin-
į, užsiėmimų apimtį ir
stovyklautojų nuotaikas.

V - toje Tautinėje sto-
vykloje numatomos tokios
dienos:
I. Pasiruošiamasis laiko-
tarpis turės: liepos mėn.
5-6 dd. - pasiruošiamas
diena ir liepos mėn.
7 d. - įvadinė diena. Būti-
nai reikia, kad visas bū-
tų paruošta iš anksto ir
atskirų pastovyklių pra-
dininkai turi savo įsikū-
rimo darbus pradėti ir
įvykdyti laiku. Jau šešta-
dieniui - liepos 6 dienai -
tiems stovyklautojams,
kurie nedalyvaus tautinių
šokių šventėje, - Chicago-
je, - reikia sudaryti kūri-
mosi sąlygas. Prie įsikū-
rimo darbų galėtų labai
daug kuo prisidėti tie, ku-
rie daugiau, kaip tą sa-
vaitgalį, negalėtų ilgiau
stovykloje pasilikti.

II. Stovyklinis laikotarpis:
VII.8. - Pradinė diena, ka-
da atvyksta visi stovyk-
lautojai. Tai kūrimosi, su-
sitvarkymo ir pionierijos
diena.
VII.9. - Stovyklienė diena.
Įsikūrimo darbai užbaig-
ti. Vykdoma reguliari pro-
grama. Tobulinamos įran-
gos. Atskirų stovyklių lau-
žai.
VII.10. - Lietuvos pajūrio
diena. Jūrų skautijos de-
monstracijos. Lietuvos
vakarų pažinimo uždavi-
niai. Rajonų stovyklių lau-
žai.
VII.11. - Laisvės Kovos
diena. Lietuvos kova dėl
laisvės. Savanoriai, par-
tizanai. Atitinkami uždavi-
niai ir pastebėtinios sto-
vyklinės išraiškos. Ben-
dras visos V.T.S. laužas.
VII.12. - Susikaupimo diena
- skautybės ideologijos
pažinimo gilinimas. Ty-
linčios bažnyčios tema
Religinė praktika ir apei-
gos pagal tikybą. Pasto-
vyklių laužai.

VII.13. - Tėvynės diena
Lietuvos pažinimo temos.
Tautiniai uždaviniai. Pa-
stebėtinios įžangos ir pan.

pagal dienos prasmę. Pa-
stovyklių laužai su savo
svečiais.
VII.14. - Sukaktuvinė die-
na - didžioji stovyklinė
šventė. Lietuvos ir liet.
skautybės 50 metų sukak-
čių temos.
VII.15. - Skautiškos kūry-
bos diena. Parodėlės,
spec. programos. Įrangų,
papošimų ir kt. didini-
mas. Įvairūs uždaviniai
mažesniomis grupėmis.
Rajoninių stovyklių laužai.
VII.16. - Lietuvos senovės
diena. Lietuvos praeitis.
Lietuvių kultūros pažini-
mo uždaviniai. Liaudies
kūryba. Vietovių laužai.
VII.17. - Pasaulio lietuvių
diena. Dariaus - Girėno
žygis. Lietuvių uždavinių
demonstracija. Lietuvių
Bendruomenės siekių
perdavimas. Jaunimo
bendradarbiavimas. Pa-
stovyklių laužai.

VII.18. - Tautinės stovyk-
los diena. Įvairios varžy-
bos, uždaviniai. Įrangų,
papošimų darbų vertini-
mas. Bendras visos sto-
vyklos laužas.
VII.19. - Skautybės atei-
ties diena. Įvairiais bū-
dais nusiteikimų išreiš-
kimas mūsų skautybės
atečiai. Pilnas stovyk-
lautojų įsamoninimas to-
liau ir tobuliau skautuoti.
Įrangų ir darbų tolimes-
nis vertinimas. Renkama
medžiaga pasižymėjusi-
ems stovyklautojams ir
viensams tinkamai pa-
brėžti ir atžymėti. Pasto-
vyklių laužai.

VII.20. - Baigiamoji die-
na. Skelbiami varžybų ti-
kriniai ir darbų rezul-
tatai. Sutvarkoma stovyk-
lavietė ir tik tada stovyk-
lautojai išvyksta tvarkin-
gai namo. Stovyklos vado-
vės - vadovai tinkamai už-
baigia visus tautinės sto-
vyklos reikalus stovykla-
vietėje.

Iki pasimatymo Tauti-
nėje stovykloje! L. E-tas.

NUOŠIRDŽIAI DĖKJAME
Wellando Medžiotojų ir me-
škeriotų Klubui Lietuvi-
ca, padovanojusiam Neprikl.
Lietuvai tris šėrus. N. L.

EKONOMINIŲ PROBLEMŲ SŪKURYJE

Turbūt daugelis iš mūsų prisimena, kai vos dešimčiai metų pralinkus po pirmo pasaulinio 1914 - 18 metų karo, laisvąjį pasaulį ištiko skaudi ekonominė krizė, trumpai vadinama depresija. Tai buvo apie 1928 metus ir iki maždaug 1934 m.

Depresija skaudžiai palietė pramonės kraštus su jų aukštu gyvenimo lygiu. Jų pajėgus pokarinis gamybos tempas greit užpildė susidariusius karo metu gėrybių trūkumus civiliniam sektoriui. Kasdienio gyvenimo pareikalavimų spragos išnyko. Pagaliau susidarė gaminių perprodukcija, kuriai stigo finansiškai pajėgių pirkėjų. Pasiūla žymiai viršijo paklausą, kainos krito. Eksportas mažėjo, o kartu ir reikalingos realios pajamos. Fabrikai sustojo. Atsirado nedarbas ir darbo ieškančių armijos. Tarp daugelio kitų ūkinės konjunktūros priežasčių, galbūt buvo ir stoka gero planavimo privatinės iniciatyvos, kas lietė ateities perspektyvas, o ir didelis nubiednėjimo

RAŠO JONAS VILIUSIS

Jonas Viliusis tarp šachmatininkų p. Žalio/kairė/ ir p. Adomaičios/dešin./

mas ilgo karo pasėkoje tiek žmonių, tiek ir valstybių, kurie normaliai buvo potencialūs pramonės gaminių pirkėjai. Na, be to ir pinigine infliacija karo paliestuose Europos kraštuose, o ir visiškas ekonominės santvarkos susmukimas Rusijoje, išsilačius komunistinei bolševikų sistemai.

Žemės ūkio kraštus, kaip kad Lietuvą, depresijos pasekmės pasiekė daug vėliau, apie 1930 m., ir taipogi skaudžiai sukrėtė nusistovėjusią ekonominę padėtį. Mūsų eks-

porto pagrindas - žemės ūkio gaminiai - kainų atžvilgiu pasiekė žemiausią laipsnį. Pav. grūdų centneris iš 30 litų nukrito iki 7 litų. Išgyvenome didesnius ūkiškus sunkumus.

Bet laikas bėgo. Artėjant atominei gadynei, apystovos keitėsi žaibo greitumu. Gyvenimas susinormavo, kai vėl antrasis pasaulinis 1939 - 45 metų karas, išdava pasaulinių kriminalistų - Stalino, Hitlerio ir Mussolinio - konspiracijos, sukrėtė iš pagrindų susidariusią kraštų ekonominę būklę ir žymiai pakeitė Europos ir Azijos politinius žemėlapius. Ištisa eilė tautų ir valstybių neteko savo laisvės ir nepriklausomybės, tapo Maskvos imperialistinio komunizmo aukomis, kaip kad Lietuva, Latvija ir Estija. Kitur vėl Maskvos ginklo ir apgaulės dėka buvo pastatytos diktatūrinės komunistų valdžios Lenkijoje, Čekoslovakijoje, Rumunijoje, Vengrijoje, Bulgarijoje, Albanijoje, Jugoslavijoje ir t. t. Vėl kitos

Montrealio lietuvių NL spaudos baliuje visų baliiaus dalyvių išrinktosios mergaitės su rinkimu vykdytojais /iš kairės/: Karalaitės rinkimu vadovas NL B-vės vicepirmininkas Juozas Šiaučiuolis, R. Barysaitė /princesė/, red. J. Kardelis, baliiaus karalaitė Alė Skrupskytė ir M. Buzaitė /princesė/. NL B-vės pirmininkas L. Girinis-Norvaiša.

Montrealio lietuvių Spaudos baliiaus kandidatės ir baliiaus karalaitės /iš kairės/: R. Barysaitė, D. Kudžmaitė, L. Bakaitytė, A. Skrupskytė, O. Bielskytė, E. Bielskytė, M. Buzaitė. Foto Tony's Photo Studio.

tautos, tiesioginės grobimos, agresijos pasėkoje, buvo suskaldytos ir pusiau pateko komunistinėn vergijon, kaip kad rytų Vokietija, Šiaurės Korėja, kontinentinė Kinija, Šiaurės Vietnamas.

Tuo tarpu daugelis Azijos ir Afrikos tautų atsikratė savo kolonialinio statuso ir atgavo visišką laisvę ir nepriklausomybę, nors dar gerokai atsilikusios kultūroje ir civilizacijoje, - tai raudonoji Maskva pasidarė naujos rūšies kolonialine valstybe, pasigrobdama aukštos civilizacijos ir kultūros tautas, brutaliai panaikindama jų laisvę, geležine uždanga atsitvėrė nuo laisvojo pasaulio. Berlyno siena ir daugiaeilė spygliuotų vėlių užtvara ant visų Maskvos imperijos ir jos satelitų sienų akliai uždaro tą didžiulę tautų koncentracijos stovyklą, kur pavienis žmogus neteko netik visų savo politinių, bet ir asmens laisvių, kaip tai

judėjimo, spaudos, tikybos, laisvės kūryboje ir tt. - tapo nuasmenintas, suvalstybintas, įterpus jį komunistinės sistemos rėmus.

Kad prie tos padėties įgyvendinimo žymiai prisidėjo vaikiškas žioplumas ir visiškas nesiorientavimas vakariečių to meto politikų ir vadų - F. Roosevelto, G. Marshallo, J. Dulles, H. Trumano, D. Eisenhowerio, W. Churchillio, A. Edeno, E. Delandier, L. Blumo, E. Benešo ir kitų, - šiandien niekas neabejoja.

Taip vadinamos didžiųjų konferencijos: Teherano (Persijoje) 1943 m. XI-28-XII-1 su Rooseveltu, Churchilliu ir Stalinu; Kaire (Egypte) 1943 m. XI-22-26 su Rooseveltu, Churchilliu ir Čangkaičeku ir XII-2-6 su Rooseveltu, Churchilliu ir Inonu (Turkijos prezidentu); Jalta (Kryme) 1945 m. II-4-11 su Rooseveltu, Churchilliu ir Stalinu; ir pagaliau Potsdame (Berlyne) 1945 m. VII-17-VIII-2 su Trumanu, Churchilliu ir Stalinu, - ir vėliau sekusios milžiniškos nuolaidos Maskvai, galutinai užantspaudavo ištisos eilės tautų likimą, tiek politiniu, tiek ekonominiu atžvilgiu.

Tas nepatelsinamas vakarų demokratų trupparegiškumas, visiškas nepažinimas komunistinės sovietų sistemos, dabar joms kainuoja milijardus dolerių ir daug kraujo, o ir tų aukų dar galo nematyti. Ar nepervėlai susigriebta bandyti atsukti atgal istorijos ratą? Gangrena jau per toli pažengusi!..

Ne nuostabu, kad tokios aukščiau atvaizduotos brutaliai sudarytos pokarinės politinės padėties pasekmėje, atsirado armijos pabėgėlių iš Maskvos okupuotų kraštų, o ir iš jos įtakos sferon patekusių satelitinių valstybių. Tai žmonės, kurie laiku susiorientavo, gerai pažinę iš ankščiau sovietiškos vergijos komunistinį "rojų", kaip kad pav.

pabaltiečiai, - su skausmu širdyse apleido savo tėvų žemę, pasirinko laisvę svetur, vietoj vergijos, kuri gal pasibaigtų šalto Sibiro tundrose.

Tą priverstinę emigraciją priglaudė laisvojo pasaulio kraštai - Suv. Amerikos Valstybės, Kanada, Pietų Amerika, Anglija, Vakarų Vokietija, Prancūzija, tolima Australija, N. Zelandija ir kt. Ilgai užsitęsusių karo pasekėse visur buvo didelis pareikalavimas darbo jėgos ir todėl nauji ateiviai buvo priimami su išskėtom rankom.

Jau praslinko per 22 metai, kai pasibaigė antrasis pasaulinis karas. Laisvasis pasaulis vėl patyrė progreso ir gerbūvio laikotarpį. Technikos pažanga išvystė produkcijos tempą pramonėje ir žemės ūkyje. Viskas kilo, augo, turtėjo. Gyvenimas vėl visiškai susitvarkė. Jokių ekonominių susitrukdyimų, krizių kaip ir nebuvo, kaip kad patyrėme po pirmojo pasaulinio karo. Gal tai pasimokyta iš praeities. O gal tai galima paaiškinti nuolatiniu politinių santykių įtempimu tarp vakarų ir rytų, ir mažesnio masto vietinių karų, kaip kad Korėjos, Vietnamo, Artimųjų Rytų, arba įvairių neramumų kaip Kongo ir tt. Faktas palieka faktą, kad mes čia Kanadoje (reikia manyti ir kitur, J. V.) patyrėme riebių laikotarpį, pakankamai darbo, gero uždarbio, gausybės produktų visose gyvenimo srityse, kas reiškia tikrą gerbūvį. Be mažų išimčių nauji ateiviai savo praeities gausiais patyrimais ir darbštumu, greit sugebėjo prisitaikinti prie esamų sąlygų ir visai gerai įsikūrė per tą riebių laikotarpį.

Tačiau jau nuo praeitų metų pradžios ekonominis dangus pradėjo niuktis ne tik pas mus Kanadoje, bet ir kitur dar daugiau, kas be abejo atsiliepią pas mus. Aiškūs ir

Nukelta į 5 psl.

Gedimino Laiškai

PRATARMĖ

Čia skelbiami Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino laišškai, o taip pat su jais susiję kiti dokumentai turi didelę reikšmę istorijos mokslui. Jie atsirado tuo metu, kada lietuvių tautos kova prieš kryžiuočius buvo atkakliausia, ir todėl iš jų matyti senosios Lietuvos valstybės pastangos apginti savo sienas, išardyti ekonominę blokadą ir užimti prideramą vietą kitų Europos valstybių tarpe.

Nors tai ne vieno šimto metų senumo ir ne vieną kartą istorikų minėti šaltiniai, tačiau ligi šiol jie neprarado ne tik mokslinės, bet ir politinės reikšmės. Jie išspėja tarybines Pabaltijo tautas būti budriomis, nes kryžiuočių palikuonys, susibūrę Vakarų Vokietijoje, tebeturi senus grobiškius kėslus. /Dar didesnius kėslus turi Sov. S-ga. NL red./

Šiuos dokumentus surinko ir parengė spaudai istorijos mokslų daktaras V. Pašta ir filologijos mokslų kandidatė I. Stal. V. Pašta taip pat parašė čia dedamą straipsnį „Gedimino laišškai kaip istorijos šaltinis“.

GEDIMINO LAIŠKAI KAIP ISTORIJS ŠALTINIS

Iš kitų XIV a. šaltinių Gedimino laišškai ir juos liečiantieji dokumentai išsiskiria išimtinė verte; juose atsispindi ankstyvosios Lietuvos feodalinės monarchijos, paskutiniųsios viduramžių Europos pagoniškos valstybės, istorinės tikrovės bruožai.

Yra išlikę šeši Gedimino laišškai, visi nuorašai. Vienas jų nedatuotas buvo pasiųstas popiežiui, keturi parašyti 1323 m.; sausio 25 d. vienas, skirtas kai kurių didesnių Vakarų Europos miestų krikščionims, gegužės 26 d. trys - Saksonijos dominikonams ir pranciškonams ir keliems Hanzos miestams ir, pagaliau, šeštas - 1324 m. Dorpat, Ezelio vyskupams, Revelio žemės danų vietininkui ir Rygos miesto tarybai. Be šių šešių lai-

kų, buvo žinomas dar vienas iš popiežiaus bulės, kurioje atpasakojamas Gedimino laiško turinys.

Gedimino laišškai sukėlė Vakarų Europoje nemažą sąmyšį. Rygos arkivyskupas 1325 m. net buvo metęs interdikciją kryžiuočių ordinui už Lietuvos krikšto sutrukdyimą. Gedimino atsakymas nuo krikšto sukėlė jo amžininkų, jo priešų stovyklos, įtarimą, kad Gedimino vardu laiškus rašęs jo sąjungininkas Rygos miestas, kovojęs su ordinu dėl savo reikalų. Tais laikais prasidėjęs ginčas dėl laiško autentiškumo rado atgarsį net šių laikų istoriografijoje, kuri vis dėlto laiško autorium, nors juos lotyniškai rašė raštininkai-vertėjai, pranciškonų ordino vienuoliai, pripažino Gediminą.

Šiame darbe, nagrinėjami Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino laiškas popiežiui Jonui XXII, 1323 m. rašyti jo du laišškai Hanzos miestams, taip pat du dominikonų ir pranciškonų ordinams, pagaliau, atsakomasis Rygos miesto laiškas Lietuvos valdovui. Visi šie šaltiniai tiesiogiai liečia 1323 m. taikos sutartį tarp Lietuvos, Ordino, Rygos ir jų sąjungininkų.

Kaip matyti iš popiežiaus Jono XXII 1324 m. atsakomojo laiško Gediminui ir iš popiežiaus legatų pasiuntinių ataskaitos apie pasitarimus su Lietuvos vyriausybe, sutartis nei tikėjimo, nei Lietuvos krikšto klausimų neišsprendė. Sutarties įgyvendinimui pasipriešino ją pasirašęs Ordinas, ir dėl to Gediminas pasiuntė į Rygą laišką. Didžiajam kunigaikščiui ir Rygos miesto valdžiai kilo reikalingas imtis būtinų priemonių sutarties veiksmingumui sustiprinti; tai liudija rygiečių laiškas Hanzos vadovui Liubekui ir 1326 m. atvykusio į Rygą lietuvių pasiuntinio Lesės (Lesse) pareiškimas, kuriame smulkiai išdėstyti faktai, bendra forma jau anksčiau minėti Gedimino laiške rygiečiams.

Pamėginkime nustatyti šių šaltinių reikšmę istorijai, panagrinėdami juos: pirma, krašto ūkio, antra, visuomeninės santvarkos, trečia, politinės struktūros ir, pagaliau, Lietuvos užsienio politikos aspektais.

Pakankamai plačioje šių dokumentų istoriografijoje (V. Vasiljevskio, A. Prochaskos, J. Jakšto, K. Forštrotierio, G. Šplito ir kt. darbuose) mus dominančiu požiūriu jie beveik nebuvo tyrinėjami.

Tačiau, suprantama, kad šie šaltiniai, būdami tarptautinės teisės aktais, nevienodai gali atsakyti į klausimus, kuriuos mes pamėginsime su jų pagalba nušviesti.

Daugiau bus.

KULTŪRINĖ KRONIKA

ANTANAS TAMOŠAITIS

vienas iš pačių pajėgiausių lietuvių liaudies meno žinovų, vasario mėn. 17 d. Priskėlimo Muzikos auditorijoje skaitė paskaitą tema "Lietuvių vyrų ir moterų tautiniai drabužiai".

Gausiai auditoriją užpildžiusiai publikai paskaitininką pristatė Peterborough universiteto archeologijos profesorius p. Vastokas. Jis suglaustai, bet išpūdingai ir vaizdžiai apibūdino prelegento darbus ir nuopelnus lietuvių liaudies meno tyrinėjimo srityje. Prakalbos pabaigoje akademikų ir klausytojų vardu pasveikino dail. Anasztaziją ir Antaną Tamošaitis, kaip asmenis, už nuopelnus šio krašto kultūrai, apdovanotus Kanados šimtmečio medaliu.

Dailininkas pasiruošęs paskaitai labai kruoščiai ir planingai. Savo referatą palietė drabužių tautų istorijoje, lietuviškos tautos dailės ir tautinių rūbų rinkimą ir tyrinėjimą svetimųjų ir savųjų ir parodė per 250 spalvotų skaidrių. Kiekvienam rūbui surado laiko ir noro išskirti jo savotiškumą ir apibūdinti jo grožį ir skirtumą nuo kitų. Skaidrėse matėme labai daug paties paskaitininko surinktų tautinių drabužių, daug rūbų pavyzdžių piešiniuose ir spalvotuose leidiniuose.

Palyginimui išvesti parodė skaidrėmis šių dienų

sovietinės Lietuvos tautinius rūbus. Kaip vyrų taip ir moterų šių dienų tautiniuose rūbuose vyrauja spalvų suvienodinimas.

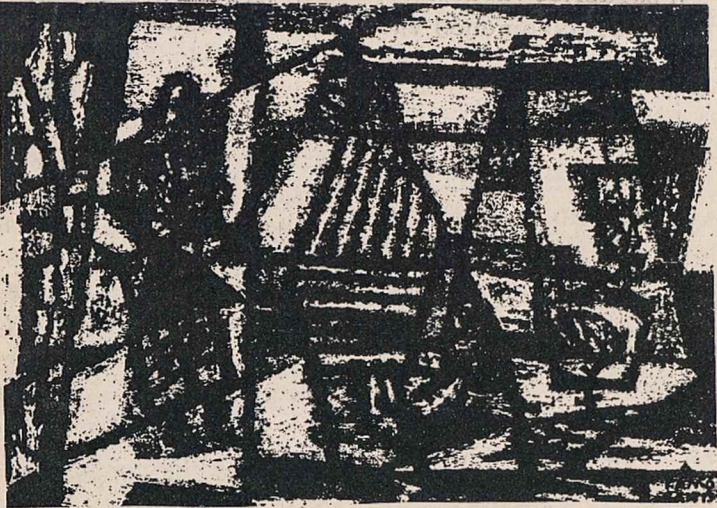
Dail. A. Tamošaitis yra vienas iš tų, kuris pajėgia klausytojus nepaprastai suformuoti. Jo nepaprastai turtingas lietuvių liaudies meno žinių bagažas, retorika ir dinamiška energija perpinta gyvenimišku humoru, pagauna klausytoją ir įveda jį į tą taip gražų ir mums brangų lietuvių liaudies meno pasaulį.

Paskaita buvo nepaprastai įdomi ir vaizdi. Truko virš 3-jų valandų. Tačiau klausytojai buvo taip sužavėti, kad jai pasibaigus, prelegentui buvo atsilyginta ilgai trukusiais spontaniškai išsiveržusiais plojimais.

Kovo mėn. pabaigoje dail. A. Tamošaitis ta pačia tema skaitys paskaitą Ročesterio lietuviams.

KOMPOZITORIUI JERONIMUI KAČINSKUI sukako 60 metų amžiaus ir 35 metai muzikinės veiklos.

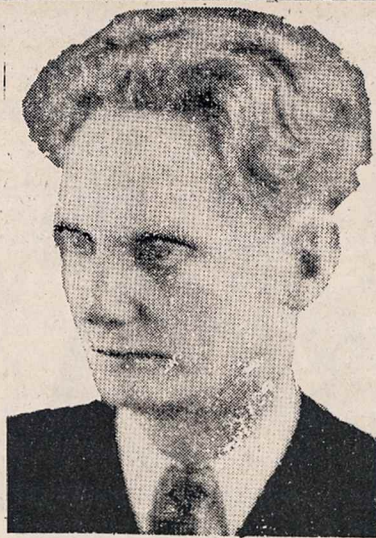
Komp. Jeronimas Kačinskas gimė 1907 m. Viduklėje, Raseinių apskr. Muzikinį polinkį ir pirmąsias žinias gavo iš savo tėvo vargonininko. Mokėsi Klaipėdos muzikos mokykloje, vėliau gilinosi Kauno muzikos mokykloje ir studijavo Prahos konservatorijoje pas garsius to meto profesorius. Baigęs dirigavimo ir kompozicijos studijas jis grįžo į Lietuvą ir nuo 1932 iki 1938 m. dėstė Klaipėdos muzikos mokykloje drauge vadovaudamas eilei choro.

ANTANAS TAMOŠAITIS

Mūsų sodžiuje

Nėra abejonės kad A. Tamošaitis savo dailės darbuose yra pasiekęs savo individualaus stiliaus tarp šių dienų kūrėjų. Kaip kūrėjas A. Tamošaitis būtų galimas priskirti prie tų dvidešimtojo amžiaus dailininkų kurie, kaip Chagallis ar Kandinskis, daug dėmesio kreipia į simbolizmą, ir kurių tautinė kilmė atspindi jų darbuose. Nors savo darbų stiliumi, bei kūrybine kryptimi, Antanas Tamošaitis nepriklauso jokiai šio šimtmečio meno srovei, savo dvasia bei kompozicinėmis priemonėmis dailininkas yra įaugęs į šių dienų meno pasaulį, į kurį jis įneša savo ir savo tautos kūrybinę duoklę.

Komp. Jeronimas Kačinskas. Iš šio vėliau persikėlęs į Kauną vadovavo simfoniniam orkestrui, o vėliau ir Vilniaus radiofono simf. orkestrui. Būdamas Amerikoje jis taip pat vadovauja chorams ir vargoninkams. Šalia to jis kūrė visas eilės simfoninių kūrinių, koncertų atskiriems instrumentams ir chorams dainų ir giesmių. Eilė jo kūrinių pateko ir į tarptautinį repertuarą.

Kaip žinome, ketvirtoji Australijos Lietuvių Dainų Šventė, o drauge ir iš viso Lietuvių Dienos įvyko Sydneyje. Norėdamas, kad šioji ketvirtoji Dainų Šventė praeitų kiek išskirtinai ir iškilmingiau, ALB Krašto Kultūros Tarybos pirmininkas K. Kavaliauskas ryžosi įvesti naujų elementų. Sydney Town Hall, kur vyko Dainų Šventė, turi didžiulius vargonus ir apsispręsta kaip kuriam jungtinio choro dainas palydėti vargonais. Apisistota prie dainos "Lietuviai

Kai kalbame apie lietuvių kompozitorių profesinį meistriškumą, dažnai prisimename Joną Nabažą. Kiekvieną kūrinių jis sugeba pasakyti ką nors naujo ir įdomaus, taip pat individualaus ir savito. Kompozitorius ypač didelį dėmesį skiria ne tik minčių, vaizdų turinėjimui, bet ir muzikinės kalbos detalių išraiškingumui.

Kompozitorius J. Nabažas muzikinį išsilavinimą įgijo Kauno konservatorijoje. Labai nuosirdžiai dabar jis prisimena J. Naujėlį, kuris tuo metu paraginai jį, jauną studentą, labiau domėtis kūryba. J. Naujėlis, pas kurį J. Nabažas mokėsi harmonijos, greit pastebėjo savo mokinio gabumus, ir jo pranašingi žodžiai: „Kurk, kurk, būsi kompozitorius!“ — vėliau išsipildė. Netrukus J. Nabažas pradėjo studijuoti kompoziciją pas J. Gruodį.

Dar studijų metais pirmuose savo kūriniuose jaunasis kompozitorius ieško naujų kelių. Jau tada sukurtų aštuonių piešių ciklas fortepijonui patraukia klausytojus išraiškinga muzikine kalba, kūrybinės min-

tes platumu. Tiek pjesėse fortepijonui, tiek ir 1930 m. sukurtoje Variacijose tam pačiam instrumentui kompozitorius ypatingą dėmesį skiria harmoninei kalbai. Sekantis brandus J. Nabažo darbas — keturių dalių Sonata fortepijonui. Šiame kūrinyje dar ryškiau įkūnytos kompozitoriaus mintys.

1932—1933 m. kompozitorius J. Nabažas buvo taip pat įtempto darbo laikotarpis. Tuo metu sukurta styginė kvarteta kompozitorius laiko tik kūrybinio bandymu, tačiau simfoninė poema „Daina apie liudėsį ir džiaugsmą“ yra tikrai brandus kūrinys. Su šia simfonine poema kompozitorius J. Nabažas 1933 m. baigė Kauno konservatoriją.

Baigęs konservatoriją, J. Nabažas kurį laiką dirbo dėstytoju Liaudies konservatorijoje Kaune, o 1937 m. išvyko į Paryžių pasitobulinti. Jo studijoms vadovavo N. Būlianas — žymi kompozitorė ir teoretikė, nepaprastai vaizduotės ir plačios erudicijos mefininkė. Vėliau jis perėjo mokytis pas

Jonas Nabažas ir Elzbieta Kardelienė Lietuvos Valsitybinėje Konservatorijoje Profesoriaus J. Gruodžio vedamoje kompozicijos klasėje, baigiant Fugos kursą. Kompozitorius J. Nabažas dabar yra Valsitybinės Lietuvos konservatorijos docentas, dėstęs Muzikos istorijos kursą ir specialias kompozicijos disciplinas. Į šį NL nr. dedame du muzikus suaktyvininkus kompozitorius: Jeronimą Kačinską, gyvenantį Bostone ir Joną Nabažą, gyvenantį Vilniuje. Malonu pastebėti, kad apie Nabažą visai objektyviai parašyta sovietinėje spaudoje — „Pergalėje“:

Koks tas meno kūriny? Pats p. Kavaliauskas teigia, kad „abejoju, ar nors vienas, išklauses chorų giedamą Tautos Himną, palydėtą vargonais, išieis nesukrėtus“.

NAUJI MŪSŲ RAŠTAI Putinas VIVOS PLANGO. Vietoj šermenų vainiko lietuvių literatūros klasiškai ir literatūros profesorius Vincui Mykolaičiui-Putinui 1967 metų birželio 7 dieną sovietinės Rusijos okupuotoje tėvynėje mirusiam, palaidotam Vilniuje, Rusų kapuose pagerbti Pedagoginis Lituanistikos In-

stitutas, Čikaga/1968 Lietuvos Laisvės Kovos metai. Tame pačiame leidinyje ir kitas Putino eilėraštis MORTUOS VOKO. Eilėraščiui šie, teigia leidėjai, Lietuvoje nespausdinami. Leidinys gražus, išleistas padedant buvusius V. Mykolaičio-Putino mokiniamis ir Putino gerbėjams. Leidinį redagavo Domas Velickas, meniškaip apipavidalino dailininkas Algirdas Kurkauskas. Leidinio kaina 2 doleriai. Leidinys gaunamas Instituto adre-

su: 5620 S. Claremont Avenue, Chicago 36, Illinois, U.S.A.

AIDA I 1968 metų Nr. 1/219/ sausio mėnesio. Šis Aidu numeris daugiausia skirtas III Kultūros kongresui. Jurgis Juodis. TAUTOS KELIU — The Way of The Nation. Tai dailininko J. Juodžio Lietuvos atkūrimo 50-ties metų sukaustuvėms atžymėti 50 meniška išleistų paveikslų daugiausia patriotinėmis temomis sukurty, kurių metu sezonui laiduoti Dortmundis kelių spalvų. Tai tikrai gražus rinkinys. Dailininkas Juodis turi daug fantazijos, bet šiek tiek primena Čiurlionį, o daugiausia — Šimonį. Tačiau jis eina savaimingu keliu ir yra išvystęs didelį technikos virtuozizmą.

LIETUVIŠKO RADIO pusvalandžio anketa buvo išsiuntinėta kartu su „Lito“ 1967 m. apyskaita. Visi Montrealio lietuviai kviečiami savo nuomones įnešti ir ją gražinti pusvalandžio vedėjui L. Stankevičiui.

1932 m. minint spalio perversmo sukaktuves, baliu-luže Stalinas skaudžiai grubiu būdu išdėdė savo žmoną, Nadieždą Allilujevą, kuri nepakėlė to ir kitų jo grubijoniškų įžeidinėjimų, o taip gi nesutiko su Stalino žiaurumų politika, ir sugrįžusi iš baltiaus, nusišovė, kaip dabar teigia jos dukterė Svetlana, nors buvo žinių, kad gal ją nušovė pats Stalinas. Šiame atvaizde, nors ir blogame, matome stalinienės laidotos, kuriose Stalinas, neva pasipiktinęs žmonos jam suduoto moraliniu smūgiu, nedalyvavo.

1932 m. minint spalio perversmo sukaktuves, baliu-luže Stalinas skaudžiai grubiu būdu išdėdė savo žmoną, Nadieždą Allilujevą, kuri nepakėlė to ir kitų jo grubijoniškų įžeidinėjimų, o taip gi nesutiko su Stalino žiaurumų politika, ir sugrįžusi iš baltiaus, nusišovė, kaip dabar teigia jos dukterė Svetlana, nors buvo žinių, kad gal ją nušovė pats Stalinas. Šiame atvaizde, nors ir blogame, matome stalinienės laidotos, kuriose Stalinas, neva pasipiktinęs žmonos jam suduoto moraliniu smūgiu, nedalyvavo.

1932 m. minint spalio perversmo sukaktuves, baliu-luže Stalinas skaudžiai grubiu būdu išdėdė savo žmoną, Nadieždą Allilujevą, kuri nepakėlė to ir kitų jo grubijoniškų įžeidinėjimų, o taip gi nesutiko su Stalino žiaurumų politika, ir sugrįžusi iš baltiaus, nusišovė, kaip dabar teigia jos dukterė Svetlana, nors buvo žinių, kad gal ją nušovė pats Stalinas. Šiame atvaizde, nors ir blogame, matome stalinienės laidotos, kuriose Stalinas, neva pasipiktinęs žmonos jam suduoto moraliniu smūgiu, nedalyvavo.

1932 m. minint spalio perversmo sukaktuves, baliu-luže Stalinas skaudžiai grubiu būdu išdėdė savo žmoną, Nadieždą Allilujevą, kuri nepakėlė to ir kitų jo grubijoniškų įžeidinėjimų, o taip gi nesutiko su Stalino žiaurumų politika, ir sugrįžusi iš baltiaus, nusišovė, kaip dabar teigia jos dukterė Svetlana, nors buvo žinių, kad gal ją nušovė pats Stalinas. Šiame atvaizde, nors ir blogame, matome stalinienės laidotos, kuriose Stalinas, neva pasipiktinęs žmonos jam suduoto moraliniu smūgiu, nedalyvavo.

1932 m. minint spalio perversmo sukaktuves, baliu-luže Stalinas skaudžiai grubiu būdu išdėdė savo žmoną, Nadieždą Allilujevą, kuri nepakėlė to ir kitų jo grubijoniškų įžeidinėjimų, o taip gi nesutiko su Stalino žiaurumų politika, ir sugrįžusi iš baltiaus, nusišovė, kaip dabar teigia jos dukterė Svetlana, nors buvo žinių, kad gal ją nušovė pats Stalinas. Šiame atvaizde, nors ir blogame, matome stalinienės laidotos, kuriose Stalinas, neva pasipiktinęs žmonos jam suduoto moraliniu smūgiu, nedalyvavo.

1932 m. minint spalio perversmo sukaktuves, baliu-luže Stalinas skaudžiai grubiu būdu išdėdė savo žmoną, Nadieždą Allilujevą, kuri nepakėlė to ir kitų jo grubijoniškų įžeidinėjimų, o taip gi nesutiko su Stalino žiaurumų politika, ir sugrįžusi iš baltiaus, nusišovė, kaip dabar teigia jos dukterė Svetlana, nors buvo žinių, kad gal ją nušovė pats Stalinas. Šiame atvaizde, nors ir blogame, matome stalinienės laidotos, kuriose Stalinas, neva pasipiktinęs žmonos jam suduoto moraliniu smūgiu, nedalyvavo.

1932 m. minint spalio perversmo sukaktuves, baliu-luže Stalinas skaudžiai grubiu būdu išdėdė savo žmoną, Nadieždą Allilujevą, kuri nepakėlė to ir kitų jo grubijoniškų įžeidinėjimų, o taip gi nesutiko su Stalino žiaurumų politika, ir sugrįžusi iš baltiaus, nusišovė, kaip dabar teigia jos dukterė Svetlana, nors buvo žinių, kad gal ją nušovė pats Stalinas. Šiame atvaizde, nors ir blogame, matome stalinienės laidotos, kuriose Stalinas, neva pasipiktinęs žmonos jam suduoto moraliniu smūgiu, nedalyvavo.

1932 m. minint spalio perversmo sukaktuves, baliu-luže Stalinas skaudžiai grubiu būdu išdėdė savo žmoną, Nadieždą Allilujevą, kuri nepakėlė to ir kitų jo grubijoniškų įžeidinėjimų, o taip gi nesutiko su Stalino žiaurumų politika, ir sugrįžusi iš baltiaus, nusišovė, kaip dabar teigia jos dukterė Svetlana, nors buvo žinių, kad gal ją nušovė pats Stalinas. Šiame atvaizde, nors ir blogame, matome stalinienės laidotos, kuriose Stalinas, neva pasipiktinęs žmonos jam suduoto moraliniu smūgiu, nedalyvavo.

1932 m. minint spalio perversmo sukaktuves, baliu-luže Stalinas skaudžiai grubiu būdu išdėdė savo žmoną, Nadieždą Allilujevą, kuri nepakėlė to ir kitų jo grubijoniškų įžeidinėjimų, o taip gi nesutiko su Stalino žiaurumų politika, ir sugrįžusi iš baltiaus, nusišovė, kaip dabar teigia jos dukterė Svetlana, nors buvo žinių, kad gal ją nušovė pats Stalinas. Šiame atvaizde, nors ir blogame, matome stalinienės laidotos, kuriose Stalinas, neva pasipiktinęs žmonos jam suduoto moraliniu smūgiu, nedalyvavo.

TREJOS DEVYNERIOS

VEDA DR. GUMBAS

ARBA TA PAGAL PRITAKIP AŠ TAU, TAIP IR TU RIMĄ

Komunistai dabar sukilę į du kovojančius lagerius: Maskvos ir Pekino šali — Maskvos ir Pekino? Rytų Berlynas ga-na "liberalus" ir atsiklausia.

Kavinėje Rytų Berlyne kavos užsakytoją paklausė: — C kuri arbata jums patinka-Maskvos ar Pekino? — O koks skirtumas? — ne-susiorientavęs paklausė-jas klausia.

— Paaškinimus duoda Fidel Castro... — Tu dirbi teatre ir esi jo direktorius. Tat ar negalėtum man parūpinti porą "liberalus" ir atsiklausia. — Bet ir tu gi dirbi banke ir esi jo vedėjas, —tat ar negalėtum man parūpinti bent porą stambesnių banknotų? — ATITEKO KAM PASKIR-TA

Tulas asmuo rado brangų žiedą, kurį, pagal tvarką, turėjo perduoti atatinkam-ai įstaigai, bet radėjas jį pasilaikė sau. Kai policija tą sužinojo ir jį pradėjo apklausti, kodėl jis žiedo neįdėvė atatinkamai įstaigai, radėjas pasiaiškino: — Šis žiedas skirtas man. Štai, skaitykite jame įrašą: "Tavo amžina!".

— Šis žiedas skirtas man. Štai, skaitykite jame įrašą: "Tavo amžina!".

AR NE KEISTUOLIS? Du vyrai kalbasi naktinia-me bare.

— Sakykite, ką sakys jums žmona, kai taip vėlai parei-čia taip ilgai sėdite?

Kalbasi du bičiuliai. — Tu dirbi teatre ir esi jo direktorius. Tat ar negalėtum man parūpinti porą "liberalus" ir atsiklausia.

— Bet ir tu gi dirbi banke ir esi jo vedėjas, —tat ar negalėtum man parūpinti bent porą stambesnių banknotų? — ATITEKO KAM PASKIR-TA

Tulas asmuo rado brangų žiedą, kurį, pagal tvarką, turėjo perduoti atatinkam-ai įstaigai, bet radėjas jį pasilaikė sau. Kai policija tą sužinojo ir jį pradėjo apklausti, kodėl jis žiedo neįdėvė atatinkamai įstaigai, radėjas pasiaiškino: — Šis žiedas skirtas man. Štai, skaitykite jame įrašą: "Tavo amžina!".

— Šis žiedas skirtas man. Štai, skaitykite jame įrašą: "Tavo amžina!".

AR NE KEISTUOLIS? Du vyrai kalbasi naktinia-me bare.

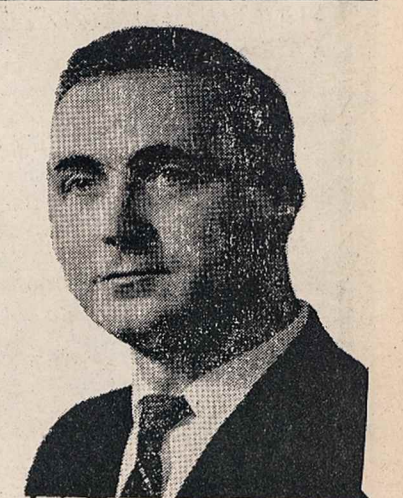
— Sakykite, ką sakys jums žmona, kai taip vėlai parei-čia taip ilgai sėdite?

zikai būdingi originaliai išvystyti lietuvių liaudies dainų bei šokių ritmai. Šiame kūrinyje autorius vykusiai naudoja polifoni-nį rašymo būdą, suranda daugybę įvairiausių tembrinių, harmoninių, derminių spalvų.

Pokario metais kompozitorius J. Nabažas ypač didelį dėmesį skiria pedagoginiam darbui. LTSR Valsitybinėje konservatorijoje šiuo metu jis eina docento pareigas, dėsto specialias teorines disciplinas būsimiesiems kompozitoriams bei muzikologams. Šalia pedagoginės veiklos kompozitorius J. Nabažas kuria, dirba publicistinį darbą. 1952 m. jis parašė pirmąją monografiją apie kompozitorių J. Gruodį, o šiuo metu renka medžiagą naujai monografijai apie kompozitorių J. Tallat-Kelpšą.

Savo garbingą jubiliejų J. Nabažas pažymi kūrybiniai nusiteikęs. Kompozitoriaus ateities planuose — daugybė įvairiausių sumanymų. Kad jie visi išsipildytų, norisi paaiškinti didelio būrio Jubilato mokinį vardą.

Vaclovas Juodpusis

Solistas tenoras Leonas Baltrus pasirašė sutartį su vo-daugiausiu patriotinėmis temomis sukurty, kurių metu sezonui laiduoti Dortmundis kelių spalvų. Tai tikrai gražus rinkinys. Dailininkas Juodis turi daug fantazijos, bet šiek tiek primena Čiurlionį, o daugiausia — Šimonį. Tačiau jis eina savaimingu keliu ir yra išvystęs didelį technikos virtuozizmą.

LIETUVIŠKO RADIO pusvalandžio anketa buvo išsiuntinėta kartu su "Lito" 1967 m. apyskaita. Visi Montrealio lietuviai kviečiami savo nuomones įnešti ir ją gražinti pusvalandžio vedėjui L. Stankevičiui.

1932 m. minint spalio perversmo sukaktuves, baliu-luže Stalinas skaudžiai grubiu būdu išdėdė savo žmoną, Nadieždą Allilujevą, kuri nepakėlė to ir kitų jo grubijoniškų įžeidinėjimų, o taip gi nesutiko su Stalino žiaurumų politika, ir sugrįžusi iš baltiaus, nusišovė, kaip dabar teigia jos dukterė Svetlana, nors buvo žinių, kad gal ją nušovė pats Stalinas. Šiame atvaizde, nors ir blogame, matome stalinienės laidotos, kuriose Stalinas, neva pasipiktinęs žmonos jam suduoto moraliniu smūgiu, nedalyvavo.

In November of 1932, Svetlana's mother, Nadiezhda Alliluyeva, committed suicide. This was her funeral procession.

1932 m. minint spalio perversmo sukaktuves, baliu-luže Stalinas skaudžiai grubiu būdu išdėdė savo žmoną, Nadieždą Allilujevą, kuri nepakėlė to ir kitų jo grubijoniškų įžeidinėjimų, o taip gi nesutiko su Stalino žiaurumų politika, ir sugrįžusi iš baltiaus, nusišovė, kaip dabar teigia jos dukterė Svetlana, nors buvo žinių, kad gal ją nušovė pats Stalinas. Šiame atvaizde, nors ir blogame, matome stalinienės laidotos, kuriose Stalinas, neva pasipiktinęs žmonos jam suduoto moraliniu smūgiu, nedalyvavo.

1932 m. minint spalio perversmo sukaktuves, baliu-luže Stalinas skaudžiai grubiu būdu išdėdė savo žmoną, Nadieždą Allilujevą, kuri nepakėlė to ir kitų jo grubijoniškų įžeidinėjimų, o taip gi nesutiko su Stalino žiaurumų politika, ir sugrįžusi iš baltiaus, nusišovė, kaip dabar teigia jos dukterė Svetlana, nors buvo žinių, kad gal ją nušovė pats Stalinas. Šiame atvaizde, nors ir blogame, matome stalinienės laidotos, kuriose Stalinas, neva pasipiktinęs žmonos jam suduoto moraliniu smūgiu, nedalyvavo.

SVETLANA ALLILUJEVA IR JOS

Laiškai bičiuliui

"Kai prasidėjo antrasis pasaulinis karas, — rašo Svetlana Allilujeva Stalinaitė, — nutrūko ir tie reti susitikimai su tėvu /Stalinu/ ir mes tapome visiškai viens kitam svetimi ir po karo mes nesusiartinome. Aš išaugau, o mano žaidimai, kurie tėvą linksmindavo, nutolo ir labai toli graži praeitį".

Keturio liktame laiške savo bičiuliui Svetlana pasakoja apie brolių Jašą mokslo ir karo eigoje. Kaip jau žinome, Stalinas savos naujos Jašos /Jokūbo/ nemylėjo. Stalino, kurio sūnus Jaša buvo vyriausias, nemėlė sūnui oficialiai reiškėsi todėl, kad Jašai nesisekė mokslas, bet greičiausia dėl Jašos būdo, kuris buvo didelė priešingybė Stalinobūdui. Svetlana rašo: "Tėvas neužtarnautai buvo šaltas Jašai."

Jaša vis dėlto sugebėjo išeiti inžinieriaus elektriko kursą ir buvo elektros inžinierius, bet Stalinui pageidaujant, pabaigė artilerijos akademiją. Pabaigė kaip tiksliai prieš pat karą, ir su visa ta laidą tuoju buvo pasiųstas į frontą, prie Baranovičių, kur karo pradžioje buvo tikra velniava. Tą mes gerai žinome iš karo pradžios, kai rusai, pametę galvas, galvatrukčiais bėgo namo per Lietuvą. Ilgai netrukus, Jaša pateko į vokiečių nelaisvę. Tai vokiečiams buvo didelis laimėjimas. Šiuo laimikiu vokiečiai norėjo ir bandė pasinaudoti: jie norėjo Jašą iškeisti ir kuri nors svarbų vokiečiams generolą. Svetlana, prisimindama tėvą, pasakojo:

"Žiemą 1943-44 metų, jau po Stalingrado, tėvas staiga man pasakė: "Vokiečiai man pasiūlė Jašą iškeisti ir ką nors iš jų... Pradėsiu aš, matai, su jais derėtis!.. Kare- kaip kare".

Čia svarbi buvo dar viena aplinkybė. Jaša buvo vedęs žydaitę Juliją, o Stalinas žydų labai nemėgo. "Julia, — rašo Svetlana, — buvo žydė, ir tas iššaukė tėvo /Stalino/ nepasitenkinimą. Tiesa, tai metais jis dar nereiškė taip atvirai nepasitenkinimą žydais, —tai prasidėjo jau po karo, bet savyje jis niekad neturėjo žydams simpatijų".

Stalinas įtarė Juliją, kad jos dėka jos vyras Jaša pateko į vokiečių nelaisvę. Svetlana rašo:

"Kai rudenį mes /Svetlana ir Julia su dukrele/ sugrįžome iš Soči į Maskvą, tėvas /Stalinas/ man pasakė: "Jašą kažkas išdavė! Ir jis kalbėjo". Tegul Jašos dukrelė lieka pas tave... O Jašos žmona, matyti yra nesąžiningas asmuo, ir šita reiks išaiškinti..."

Ir Julia buvo suimta 1941 metų rudenį ir buvo kalėjime iki 1943 metų pavasario kada paašikėjo, kad ji neturėjo jokio santykio su šiuo reikalu, kada tėvas pagaliau įsitikino, kad ir Jaša pats nenorėjo patekti į nelaisvę. Po daugelio jau metų, sugrįžęs iš nelaisvės

nelaisvę. Tai vokiečiams buvo didelis laimėjimas. Šiuo laimikiu vokiečiai norėjo ir bandė pasinaudoti: jie norėjo Jašą iškeisti ir kuri nors svarbų vokiečiams generolą. Svetlana, prisimindama tėvą, pasakojo:

"Žiemą 1943-44 metų, jau po Stalingrado, tėvas staiga man pasakė: "Vokiečiai man pasiūlė Jašą iškeisti ir ką nors iš jų... Pradėsiu aš, matai, su jais derėtis!.. Kare- kaip kare".

Montrealio lietuvių spaudos baliuje A. Mylės vedamas kolektyvas /kairėje/ tvarko loterijos reikalus. Viduriniame atvaizde p. Balčiūno vedamas orkestras. Dešinėje baltaus dalinis vaizdas: priešakyje pp. Dikaičiai ir p. Tekutienė. Kiti sunkiai atpažįstami. Foto N. L.

CALGARI

CALGARIO LIETUVIAI

sutinka 50-sius Lietuvos nepriklausomybės atstatymo metus.

Vadovaujant Calgario KLB apyl. pirmininkui, Petru Deveniui ir valdybos nariams: P. Gluosniui, Kest. Dubauskui ir nariui S. Slavinskui, Calgario lietuvių bendromis jėgomis įrašė neužmirštamą Lietuvos - vių vardą Vakarų Kanadoje, ypač Calgarije.

Pasinaudodami Kanados šimtmečio sukaktuvėmis, 1967 m., Calgario lietuvių drauge su kitomis tautomis vežė savo trispalvę Calgario miesto gatvėmis gražiai išpuoštoje mašinoje. Kai Calgario miestas įkūrė visai naują "Kanados šimtmečio Parką", kuriame ateityje yra numatyta daug viešų rengimų, lietuvių drauge su latviais ir estais įkūrė Pabaltijo Tautų Kampelį, kuriame yra iškaltas lietuvių vardas. Tais pačiais metais Cal-

gario lietuvių remia ir dauguma dalyvauja Edmontono mieste-Albertoj -Vakarų Kanados Pabaltiečių suvažiavimą, kuris jau anksčiau buvo minėtas spaudoje.

1968 m. vasario 3 d. Calgario KLB-nės apyl. surengė Vasario 16-sios minėjimą. Lietuvių sveikino latviai ir estai. Žodžiu perdavė sveikinimus - Albertos Pabaltijo Federacijos pirm. latv. A. Uosis. Edmontono lietuvių b-nės pirm. A. Dudoravičius, kuris ta pačia proga davė pagrindinį žodį: "Laisvojo pasaulio lietuvių manifestas ir jo reikšmė mūsų gyvenime".

Meninė programa buvo išpildyta Edmontono lietuvių menininkų: solistės Onutės Smidtiesienės ir pianisto Jono Barono. Programa buvo gilia širdimi priimta visų dalyvių.

Ta pačia proga buvo priimtos rezolucijos,

kurios buvo pasiūstos UN, Kanadai, USA ir Anglijai.

Vasario 16 d. saulei kylant 8 val. iš ryto Lietuvos trispalvė pirmą sykį Vakarų Kanadoje išskleidžia savo spalvas virš miesto savivaldybės pastato.

Tą pačią dieną 10 val. iš ryto Calgario miesto mayoras paskelbia viešą Lietuvos Deina Calgario mieste, Calgario miesto galva Jack Lesslie išleido lietuvių delegaciją, vadovaujamą KLB-nės p. P. Devenio. Delegacija įteikia dvi lietuviškas knygas, anglų kalba: Stepo Zbarskio - Trumpos lietuvių satyros" ir prof. J. Stuko "Atbundanti Lietuva". Tos knygos bus perduotos Calgario miesto bibliotekai.

Vasario 18 d. Calgario radijas perduoda Lietuvos muzikos valandėlę. Toje programoje duodama Lietuvos dainos bei muzikos istorija, kuri buvo parengta Kest. Dubausko. Programa baigiama "Išėjimo giesme", kurioje oratorius per giesmės tonus pabrėžė lietuvių tautos kančias.

Šią 50 metų proga rašytojas yra įsipareigojęs paminėti kai kuriuos nu-

sipelnusius Calgario lietuvių visuomenės veikėjus: Pp. Andersonai-rūpinasi kultūriniu bei dvasiniu palaikymu, p. Sniečkus, dabartiniu laiku persikėlęs į rytus pas sūnų Algirdą, kultūrininkai, O. Grigienė-kultūriniai rėmėjai. Sen. pp. Dubauskai - politikai, svečių priėmėjai, visuomenininkai, p. Nevada - visuomenininkai, politikai. A. a. Antanas Kučinskas ir jo pasilikusi šeima - visuomenininkai, kultūros rėmėjai, Jaun. Yaugai - visuomenininkai, kultūros palaikytojai, pp. Gluoksni - visuomenininkai, pp. Bruzgai - visuomenininkai, pp. Deveniai - visuomenininkai, vaišintojai, pp. Stakėnai - senos kartos pertakūnai - visuomenininkai, pp. Rasteniai - visuomenininkai, pp. Zukai - Calgario lietuvių d-jos tėsėjai, Jaun. pp. K. Dubauskai - politikai, kultūros rėmėjai.

Ypatingą dėmesį reiktų atkreipti į jaun. ponį J. J. J. (Joan) Dubauskienę, Kest. Dubausko žmoną. Ji nebūdama lietuvė, bet Volgos vokiečių protėvių kilmės mergina, ne-nulistamai per 12 metų atstovauja Calgario lietuvių kanadiečių visuome-

nėje. Ji buvo Calgario Pabaltijo Tautų Federacijos sekretorė, atstovavo Calgario lietuvių-Canadian Citizenship Council, rezoliucijų redaktorė. Niekad neatsisako atspausdinti programas ar pakvietimus Draugijai ar Bendruomenei. Jos pasakymas: "Vieninga Calgario lietuvių šeima atsieks daugiau negu susilusi. Be to, susituokiau su vyru lietuviu ir jį pažinus, jo tautos ir vaikų labai dirbsiu".

Aprašyti Calgario įvykiai būtų pasilikę tik svajone, jei vadovaujantis vienetas nebūtų gavęs visokeriopos paramos iš Calgario lietuvių visuomenės.

Pa.

Dramaturgas Kazys Saja, kelis mėnesius viešėjęs Kalifornijoje pas brolių.

GRAŽIOS BENDRUOMENĖS VEIKĖJO PAGERBTUVĖS

Miko ir Agotos, garsios Sudburio parengimų šeimininkės, vaišingoj pastogėj, brolių Petro ir Pauliaus iniciatyva, artimųjų draugų ir veikėjų gausaus būrio apsuptas, Juozas Kručas iškilmingai atšventė savo amžiaus penkiasdešimtąjį gimtadienį.

Bereikalinga būtų čia daug apie jį rašyti, nes gyvi faktai iškalbingai byloja apie šią išymią asmenybę. Kas nežino, kad Juozas yra vienas iš didžiųjų mūsų kolonijos veikėjų, patriotų? Jis nemėgsta svaidytis tuščiais žodžiais, bet verčiau tyliai, kukliai ir efektingai veikia visą mūsų lietuviškosios bendruomenės gyvenimą, pakreipdamas jį vieningumo, patriotizmo, tolerancijos ir tikrosios krikščioniškos meilės keliu. Tokių žmonių mes labai mažai turime, o jų tikrai reikėtų daugiau. Jis savo plačiu protu greitai susiorientuoja gyvenimo painiavoje, greitai atskiria pelus nuo grūdų ir nepasiduoda minios psichologijai: visada taktiškas, visada pasiryžęs kūrybingam darbui. Tai beveik nuolatinis mūsų bendruomenės aktyvusis narys. Savo turiningom paskaitomis, pilnomis patriotizmo ir papuoštomis švelnia poezija, tikrai žavi klausytojus. Kaip rašytojas žurnalistas neleidžia rūdyti savo plunksnai ir nuolat bendradarbiauja "Nepriklausomajam Lietuvoj" rašoj "Tėviškos Žiburis" ir "Draugą".

Pagerbtuvėse sveikino jį parapijos vardu kun. A. Sabas, visuomenės vardu St. Krivickas. Buvo sugie-

dota "Ilgiausių metų" ir palinkėta savo kilnių pavyzdžių dar ilgai šviesti mūsų kolonijai ir už jos ribų. Buvo įteikta graži dovana. Paskiausiai jis tarė trumpą, bet nuoširdų padėkos žodį. Dar ir senkančią dieną susirinko beveik tie patys žmonės ir dalis naujų. Visokie klausimai yra svarstomi mūsų minėjimuose, pagerbtuvėse ir kiekviename didesniame tautiečių susibūrimo, o Juozas visur yra avangarde. Valio, Juozai, gyvuok ir kovok dėl Lietuvos laisvės ilgus metus!

Krsp.

NL red. nuoširdžiai sveikina mielą Bendradarbį, linkti neuilstamos veiklos tautai ir bendruomenei, sveikatos ir ilgiausių metų!

EKONOMINIŲ PROBLEMŲ SŪKURYJE

/atkelta iš 3 psl./

negeistini simptomai mūsų ekonominio gyvenimo aplinkumoj rodo to susirūpinimo pagrindą; maisoto ir kitų gaminių per didelis kainų kilimas iki 6% - to pasėkio pragyvenimo pabrangimas iki 10-12%, streikų epidemija, nenormalus išsiskolinimas, bedarbių skaičius toli prašokantis normalias ribas, dolerio vertės kritimas su aiškiais infliacijos pažymiais, - visa tai depresijos perspektyvų reiškiniai. Mums reikia rimtai susirūpinti.

Daugiau bus.

Jeigu keliatis į JAV valstybes, apsigyvenkite amžinai Žaliuojoje ir šiltoje Kalifornijoje. Informacijas teikia ir padeda įsiskirti

JOHN KUTRA

911 WILSHIRE BLVD. 394-6817 SANTA MONICA, CALIF. 395-3358

PRANESAMA APIE NAUJĄ GYDOMĄJĄ MEDŽIAGĄ - sutraukiančią hemorojus

Tai yra ypatinga gydomoji medžiaga, įrodžiusi galią sutraukti hemorojus ir pataisyti sugadintus audinius.

Pagarsėjęs tyrimų institutas at rado nepaprastą gydomąją medžiagą, sugebančią sutraukti hemorojus be skausmo. Ji per kelias minutes sumažina niežėjimą ir nepatogumus bei pagreitina uždegimo pažeistų audinių gijimą.

Visais tyrimo atvejais švelnėjant skausmams išvengta hemorojų susitraukimas.

Tačiau visų svarbiausia - rezultatai būdavo tokie nuostabūs, kad šis pagerėjimas tęsdavosi daugelį mėnesių.

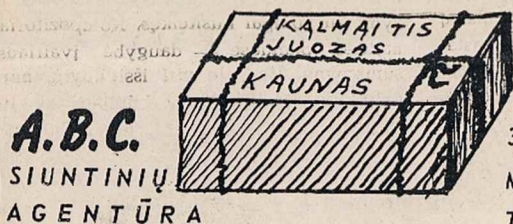
To buvo pasiekta naudojant gydomąją medžiagą (Bio-Dyne), kuri greitai padeda užgyti pažeistoms celėms ir sužadina naujų audinių augimą.

Dabar Bio-Dyne galima gauti tepalo bei lazdelės formose "Preparation H" vardu. Prašykite viso se vaistinėse. Pinigai bus gražinti jei nebūsite patenkinti.

LAIKRODININKAS

ANTANAS ŽUKAS
1855 Wellington Street
Tel. WE 2-0644.

TAISAU IR PARDUODU
ŽEMOMIS KAINOMIS
LAIKRODŽIUS IR JUVELYRUS.

- ABC yra tik viena kompanija Montrealyje, kuri įgaliota priimti siuntinius ir legaliai išrinkti maitinimo mokesčių.
- ABC aptarnauja LIETUVIUS klientus Montrealyje, kurių turi pilną pasitenkinimą per praėjusius 13-ka metų.
- ABC turi didelį pasirinkimą įvairių gėrybių siuntiniams, kurių yra aukščiausia kokybė - žemiausia kaina!!!
- ABC dabar turi SPECIALIUS maisto produktus siuntiniams:

UŽ ½ KAINOS (50% NUOLAIDA)

100 sv. cukraus \$15.50 Šitos kainos įskaitant: produktus,
100 sv. miltų \$21.50 muitą, persiuntimo mokesčių ir t.t.
100 sv. ryžių \$25.00 Jūs nemokėsite nė vieno centa
20 sv. taukų \$12.70 daugiau!

Užsakykite į ABC dabar ir padarykite užsakymus, tai išvengsite skubėjimo.

ABC patarnavimas - 100% pasitenkinimas!

Johan Tiedman Reg'd

DIRBU VISŲ RŪŠIŲ BALDUS

PAGAL UŽSAKYMUS

1092 Clark Street /prie Dorchester/, Montreal, P.Q.
TEL: 861-3032,
vakare - 254-6898. /Kalbame lietuviškai/.

BALTIC WOODWORK CO.

DAROMOS ĮVAIRIOS DURYS, LANGAI, VIRTUVĖS KABINAI,
IR KITI ĮVAIRŲ MEDŽIŲ DIRBINIAI.

K. KIAUSAS ir J. ŠIAUČIULIS.

Adresas: 547 Lafleur Str., LaSalle.

Montreal, P. Q.

Tel. DO 6-3884.

LaSALLE AUTO SPECIALIST Reg'd

SAV. G. DESROCHERS

Taisau ir dažau lengvas mašinas

7717 GEORGE LASALLE, QUE.

(Priešais „Nepriklausomos Lietuvos“ redakciją)

Tel.: garažo 368-0500

namų 368-4203

HIGHLAND AUTO BODY

Calex Gas Bar

DIRBTUVĖ - GARAZAS

- Atliekami visu rūšių išores darbai ir dažymas
- Mechaniniai darbai
- Gazolinas alyva ir kiti patarnavimai

611b Lafleur Ave. LASALLE Tel. Buss. 366-7281
Savininkai: V. Sušinskas 389-0571 ir J. Zavys 365-3252

Universal Cleaners & Tailors

- Valau ir taisau vyriškus ir moteriškus drabužius.
- Siuvu naujus pagal užsakymus vyriškus paltus, kostiumus ir kelnės.
- Aukščios kokybės medžiagos.

239 FORTH AVENUE B. KIRSTUKAS

(at Wellington St.)

Tel. 769-2941

Pharmacie BRONX PARK Pharmacy

PRESCRIPTIONS

Baby needs - Cosmetics - Articles pour bébés - Cosmétiques
Livraison gratuite 7 jours par semaine - Free delivery 7 days a week
Naujamiesiems reikmenys - Kosmetika - Pristatymas visas 7 d. savaitėje
BOOKS - LIVRES
SPAUSDINIAI

7581 CENTRALE, coin - corner 2e AVENUE 365 0770 LASALLE

Tony's Photo Studio

PORTRETAI - VEDYBOS - KRIKŠTYNOS

SUKAKTUVES MAŽAMEČIAMS

ĮVAIRIOS PROGOS

1920 Frontenac St. Montreal, P.Q.

T. Laurinaitis

ME 7-6727

DE LUXE CLEANERS

Sav. P. RUTKAUSKAS

117-6th Avenue,

Lachine.

BELLAZZI - LAMY, INC.

DO 6-6941 7682 Champlain Blvd. LaSalle

Įvairi medžio statybinė medžiaga. Durys, langų rėmai

Insuliacija, Ten - Test, Masonite, statybinis popieris.

LaSalle Automobile Inc.

DODGE - CHRYSLER - VALIANT
CORONET - CANYONS DODGE

M. L. DAIGNAULT, 7635 Boul. LaSalle,
President LASALLE, P.Q.

JOE'S BUTCHER & GROCERY

J. LAURINAITIS

ALUS, MINKŠTI GERIMAI IR VISOKI MAISTO PRODUKTAI.
PRITYRĘS ŠVIEŽIŲ IR RŪKYTŲ LIETUVIŠKAM SKONIUI DEŠRŲ
GAMINTOJAS.

PRISTATYMAS GREITAS IR SAŽINGAS Į NAMUS, SALES VISOSE
MIESTO DALYSE.

1918 Frontenac Street, Montreal,

TEL. 524-0209

/Prie pat potėvių - METRO stores/.

Telefonas 768-6679

WINDSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

Valome visokius drabužius ir kitą Jūsų namų apyvoką.

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus

1205 CHURCH Ave., VERDUN, MONTREAL.

79 ir 81 St. Zotiue Street E.,
Montreal. Tel. CR 7-0051.

TORONTO

TAUPOYK IR SKOLINKIS
PIRMUTINIAME IR DIDIAUSIAME
TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE
KAPITALAS SIEKIA TRIS MILIJONUS DOLERIŲ.
MOKAME:
 4% už depositus
 5% numatyta už šėrus
DUODAME:
 Morigičius iš 6 1/2%
 Asm. paskolas iš 7%
 Asmeninės paskolas duodame iki \$5,000.- ir morgičius valdžios nustatytą normą, 66% įkainuoto turto.
 Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau \$2,000.- Asmeninės paskolos, mirties atveju, apdraustos iki \$5,000.-
 Paramos nariais gali būti kiekvienas lietuvis gyvenęs Kanadoje.
Kasot valandos: Kasdien nuo 10 val. iki 3 val. p.p., išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p.p. (liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta).
Būstinė: Lietuvių Namai - 1129 Dundas St. West, Toronto 3, Ont. o Telefonas LE 2-8723.

DĖMESIO!

Velykų švenčių proga nuo š. m. vasario 15 d. iki balandžio 30 d. užsakomų automobilių (dovanų) į Lietuvą, Latviją, Estiją ir Sov. Sąjungą kainos yra sumažintos 10%.

Kas ketinate užsakyti automobilį, prašome pasinaudoti šia proga ir sutaupyti kelis šimtus dolerių.

Lietuvių įstaiga
BALTIC EXPORTING CO.
 480 RONCESVALLES AVE. TORONTO 3, ONT.
 Telefonas LE 1-3098

Savininkai A. ir S. KALOZA

Darbo valandos: pirmadieniais — penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 v. vak. šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 5 v.p.p.

SVEIKATOS KLINIKA—Health Clinic

Medicininis ir pooperacinis gydymas

Vienintelė valdžios registruota natūralaus gydymo lietuviška klinika. Įvairūs spinduliai, elektriniai ir fiziniai rankų masažai, spindulinės ir garų vonios. Gydome ir psichologinę terapiją.

B. Naujalis, Ps.D.R.M.N.P.

460 Roncesvalles Ave., Toronto

Tel. LE 3-8008

Reportažas iš Toronto

PASIKALBĖJIMAS METRO TRAUKINYJE

Senesnės mados plėčiabrylė skrybėlė dėvįs vyras atsargiai pasidairo po vagoną ir sudraudžia savo bendrakeleivį. Jis liepia anam taip nekaltėti. Dar kas išgirs. Dabar požeminiu traukiniu važiuoja nemažai ir lietuvių.

Pavasariškai nusiteikęs, vienplaukis vyras nenutyla. Jis sako galįs pataisyti. Tas, apie ką jis kalba, primena pirmuosius jo žingsnius į pasaulį. Tada jis buvo vedamas į vaikų darželį ir slėpėsi už mamos sijono. Keista, bet juo daugiau žilsta, juo daugiau plinka, mūsų galvos, juo daugiau jos kietėja. Ir taip yra net po 20 šioje žemėje praleistų metų. Jeigu mes kuo įsitikinome, tai kaip įkalta ir akmenį. Nei įžaidimų, nei užgauliojimų mes nebeprisame. Nors ir suprantame tai, bet apgailestaujame tik iki sekančio karto. Užgius padaryti žaidimai, lyg niekur nieko, mes vėl stveriamės sijono. Kaip gi kitaip būtų galima paaiškinti tokią keistą, mūsų toleruojamą padėtį.

Lietuvoje turėjome vieną gerą vyskupą. Tuomet jis buvo vienas iš jauniausių, aukštą bažnytinį postą užimančių dignitarių. Tuo metu jo pamokslai, jo soderūs žodžiai, tarsi daigų pasėlio grūdai krisdavo giliai į klausytojo širdį (ne į smegenis, kaip teigia Kardelis). Tokį ganytoją mes negalėjome nevertinti, mes apsidžiaugėme pamatę jį savo tarpe, toli nuo tėvynės. Jo konfesijos globoj mes jautėmės sau-

NOTARAS

ANTANAS LIUDŽIUS, B.L.
 Bendradarbis V.S. Mastis, L.L.D.

Namų, farmų ar bet kurio verslo pirkimo-pardavimo dokumentų sudarymas, mirties, testamentai ir visi kiti teisiniai reikalai.

408 RONCESVALLES AVE.,

TORONTO.

Margio vaistinės II aukštas.
 Tel: Įstaigos LE 7-1708,
 Namų CR 9-6166.

gūs, jo asmenyje tikėjome turį gerą prietelių. Bet neoficialiai mums buvo pasakyta, kad jis nebus mūsų dvasios vadas. Apleidęs tėviškę, jis negalės būti mūsų ganytojas. Mes buvome palikti nežinia kieno valiai, o ekselencija, kaip amžinas žydas turėjo bastytis, be pastovios vietos sustoti. Tiesa, retkarčiais jis mus prisimindavo, mus aplankydavo, mus paguodavo. Bet tai buvo neoficialūs vizitai. Tik šiaip sau, kaip pro šalį pravažiuojąs, mūsų brangintinas, mūsų gerbtinas svečias.

Kiek išliejome karčių asarų, kiek išievojome rašalo netekę savo valstybės atstovų. Ir raštai, ir kilmingoji spauda nieko nepadėjo. Ir pašto ženkluose atimti mūsų Aušros Vartai kėlė mūsų sielvartą, žeidė mūsų sentimentus. Mes dar turėjome viltį, mes dar protestavome, mes apgailestavome stebuklingą šventovę. Bet neilgai trukus romėnų žemėje pasirodė raudonas atstovas. Jis atvyko kaip karalius, jis buvo priimtas iškilmingoje audiencijoje. Mums tai buvo smūgis į

veidą. Mums tai buvo vages priėmimas, žudiko pateisinimas už jo blogus darbus, už mūsų pagrobimą tėviškę. Tik tada mes praregėjome. Tik tuomet supratome, kad pučiame prieš vėją. Tada mes pamatėme, kad savo nedalioje stovime prieš aukštą sieną. Bet ir tą mes greitai pamiršom. Minėdami Vasario 16 ir eidami į katedrą, į koncelebrutas mišias mes tarsi nežinojom, kad Toronto arkivyskupas nedalyvaus pamaldose. Nors prižadėjęs, jis "negalės" tai padaryti. Kai Toronto lietuviai, švęsdami didžiąją šventę, rinksis klausyti arkivyskupo pamokslą, jis bus "išvykęs". Pagal aukštybių dėsni arkivyskupo dalyvavimas juk būtų nepateisintinas ir priešin-gas patogios laikysenos principui. O mes, lyg to nežinodami, jį kvietėme. Mes vis dar nesuprantam, kad esam maži, kad esam nesamaitingi benamiai. Mes reikalingi tik tą vieną sekmadienį metuose, kai jiems renkamos aukos.

Grįžtelėjus kiek į praeitį, pamatysim, kad Quebec buvo dar geriau. Tai buvo 1949 m., tuo laiku, kai mes beveik žlavome į šį kraštą. Asbestos vietovėje streikavo maineriai, o Montrealio arkivyskupas Joseph Charbonneau jiems simpatizavo. Aukštasis dvasiškis padėjo darbininkams kuo galėdamas. Jais rūpinosi, juos šelpė ir negalėjo gero žodžio. Bet tas nepatiko tuometinei valdžiai. Pasigirdo naujiena, kad premjeras Duplessis rengiasi mokesčiais apdėti Quebeco bažnyčias ir vienuolynus. To jau buvo per daug. Prie to nebuvo galima prileisti. Nekreipiant dėmesio į aukštosios vietos populiarumą, darbininkų globėjas turėjo pasitraukti. Valdžiai spaudžiant, žmonių mėgiamas arkivyskupas buvo paaukotas nekompromisuojančiam doleriui.

Grįžtant prie savų reikalų, kaip keista iš šalies pažiūrėjus. Kam nors sugalvojus kokią nesąmoningą naujovę, apsidžiaugiamie, tarsi geležėlė raudė. Pamojus kam tik pirštą, pasinėšame, kaip avių kaimenė. Einame į šventiną šventinamį, tarsi savo neturėtume. Mes jau pamiršome kai porą metų teatrus, kramtomos gumos primėtytus kius, kol pasistatė savo šventovę. O šios šventės proga, mums būsimėgaujant, kitur einant, svetimų dievų ieškant, mus gelbsti, už mus aukojasi organizuoti žmonės. Jie ne bent kokie žmonės, jie jau patyrę aukos kainą. Jie mūsų savanoriai, jie mūsų elitas, šauliai. Jų tarpe mūsų rūpestingosios moterys, kurios artimui ištisia pagelbos ranką, kurios lankos ligonius, kurios rengia siuntinius. Geros valios vedini, kaip už kokią kalnę, jie su vėliavomis eina į savuosius maldos namus. Jie užima mūsų vietas pustuščiame bažnyčioje. Jie tai daro iš pasišventimo. Jie net nepagalvoja, kad mes kažką vykdamiesi, kitur eidami, patirsime dar vieną nemalonumą. Mes turėsime priimti nuolat besikarto-

jantį, mus vis daugiau skaudinantį, pagarbos nevertą benamio įžaidimą. Skrybelėtas keleivis, žmonių tarpe kažką pamatęs, kumšteli alkūne pasakoriui. Bet tas nekreipia dėmesio. Dabar jis pasakoja, kaip vėlokai grįžtant iš minėjimo baltiaus, jis įvažiavęs į mašinas tikrinančią policiją. Ir je ne prie vairo sėdėjęs žmona, 50-tasias suktuves jis, tikriausiai, būtų baigęs švęsti dželoje. **S. Pranckūnas.**

NL red. pakartotinai turi teigti, kad Kardelio pasta ba buvo teisinga. Nors ir sako žmonės "įklausytojo širdį", bet tai yra tokia pati nesąmonė, kaip kad lie-tuviai praeityje šimtus metų tikėjo, kad perkūnas yra Dievas. Širdis absoliutiškai priklauso nuo smegenų. Širdis ir plaka tol, kol ją valdo smegenys. Ir žmogus miršta ne tada, kada sustoja širdis plakusi /sustojusią širdį galima atgaivinti, kaip kad Pietų Afrikoje dr. Blaibergui, davus elektros smūgį/, bet kada sustoja veikianti centrai smegenų, kurie valdo širdį. Širdis pradeda smarkiau plakti, kai sujaudina žmogaus organizmą ir širdis pradeda smarkiau plakti. O žmonės, kurie to nežino, ir mano, kad čia viskas nuo širdies pareina. Kas to nežino, tegul pasiskaito Liet. Enciklopedijoje 30 tome apie širdį.

AUKOS JUNGTIAM FINANSŲ KOMITETUI PER TAUTOS FONDĄ

Po \$ 200: Prisikėlimo parapijos bankelis ir Petras Traškevičius, po \$ 100: kun. P. Azubalis, W. Z. Kuzmas ir J. Prisas, po \$ 50: Emilija ir Juozas Yurkus, Medžiotojų draugija, Kantvydas, J. Matulionis, dr. S. Pacevičius, P. Sidaras, O. A. Skrebūnas, E. Vitartas; po \$ 30: Antanas Masionis ir dr. J. Yčas; po \$ 25: J. N. Baltakys ir dr. A. Pacevičius; po \$ 20: L. Balsys, S. Čerapas, O. Delkus, A. V. Lukai, J. Pikelis, Ana Rakus, A. Saulis, V. Sinkevičius, L. A. Statulevičiai, St. Stonis ir I. Vadaiskienė; po \$ 15: L. Bikštytis, I. S. Girdzijauskai, A. J. Pliopliai, A. Viskontas, dr. M. Anyas; po \$ 11: T. Stanulis; po \$ 10: J. B. Aukštaitis, K. Aperavičius, P. Augustinavičius, B. A. Arūnas, J. Baltakys, M. A. Bumbuliai, I. ir O. Balsiai, V. Bačėnas, A. Banelis, E. A. Bubelis, Alg. Banelis, A. Bačėnas, H. Butkevičius, A. Bartinkaitis, E. K. Bičiūnas, A. Baliukonis, Pr. Bastys, M. Basalykas, J. Barakauskas, B. Čepauskas, N. Dambrowski, P. O. Dabkai, V. Dailėdys, A. Diržys, J. Daunys, St. Dargis, A. Dragūnas, A. Firavičius, S. R. Geidukytės, kun. Pr. Gaida, O. Garliūnaitė, V. Gudaitis, V. Gavelis, A. A. Jučys, P. Kirstukas, A. K. Iz. Kon-

drotas, Pr. Kudreikis, V. B. Kerulijai, Aug. Kuolas, N. Liažas, S. U. Liūma, M. Meiliūnas, J. Maziliauskas, H. Lapas, J. K. Lasys, Pauža, E. Punkris, T. Pranciškonai, S. Prancūnas, A. Raslanas, D. Rautinš, B. Rūkštelis, A. Rinkūnas, D. ir T. Renkevičius, Č. Senkevičius, V. B. Saulėnas, St. J. Sinkevičius, V. Simonavičienė, J. Sližys, A. ir S. Sakus, A. H. Stepaičius, E. Smilgis, T. A. Sekonis, B. Sakalas, V. Sonda, M. S. Šenteriai, B. Šcepavičius, A. Šileika, J. Tamulionis, S. Treigys, M. Vitartienė, V. Vaitkus, Vik. Vaičiūnas, P. Vilutis, A. V. Vaksmanai, J. J. Vingilis, R. Z. J. Zulonai, J. Žmuidzinai, A. Zubrys ir J. B. Žekas; po \$ 6: Vyt. Aušrotas, Pr. Liačas, J. Pilipavičius, E. Šlekys ir M. Vaišvila; po \$ 5: V. Abramavičius, P. Augaitis, O. Alimienė, J. Ažubalis, B. M. Abromaičiai, V. Anskis, J. M. As-trauskas, A. Arlauskas, T. Burzdžius, F. Barzdžius, V. Balčiūnas, P. Barauskas, S. Banelis, J. Bleizgys, K. Balūnas, J. G. Balta-duonis, A. D. Brazys, J. Bukšaitis, A. Bentorius, J. Bakšys, P. Besasparis, A. Baltrūnas, J. Česėkas, K. Čepaitis, Br. Čepaitis, Pr. Čeponkus, J. V. Dagilai, K. Dulevičius, A. Z. Dobilas, J. Danilevičius, J. Dvilaitis, K. Dulevičius, M. Dikčius, J. Daunienė, P. Imbrasas, O. Indrelienė, A. Iškauskas, J. J. Ignatavičius, O. Yčienė, J. Jagla, K. M. Juzunas, Jankaičiai, J. V. Jasinevičiai, B. Jurėnas, S. Jaseliūnas, St. Jokubauskas, Pr. Janauskas, Vl. Jocas, S. Janušauskas, V. Jurgulytė, V. Juodišius, J. Janušas, K. J. Liutkus, J. P. Juodis, P. Juškaitis, A. Giniotis, M. Girčienė, K. Gonta, Br. Girčienė, K. Gonta, Br. Girčys, E. V. Girdauskas, Z. Girdauskas, S. Grigaliūnas, Vl. Giedrikas, K. Gaputis, Vl. Germanavi-

čius, V. Girčys, J. Gustainis, V. Kryžanauskas, E. Krupowicz, Alg. Kutka, D. Kazlauskas, J. Kairys, S. V. Kairys, J. Krasauskas, Al. Kuolas, S. V. Kneitas, J. Kaknevičius, K. Kalendra, A. Klupšas, O. J. Kirvaitis, P. O. Karaliūnas, J. Karka, V. Kiecorius, P. E. Lapinskas, A. Lapaitis, J. Morkūnas, E. Mockus, Ed. Miliauskas, J. Matulias, K. Mauglicius, M. Mikšys, R. Matukaitis, L. Matukienė, V. Matulaitis, B. Mikšys, Z. Mažonas, J. Mockevičius, V. Montvilas, Pr. Norušis, G. Maurušaitytė, E. Norvaišienė, K. Otto, M. Pranevičius, V. Paulionis, V. D. Petraitis, B. Pabedinskienė, V. V. Poškus, J. Poška, St. Paciušas, P. P. V. Petraitienė, S. Petrauskas, J. Palys, E. Piotrowski, J. Petrauskas, Vl. Plečkaitis, A. Paškevičius, A. Razma, P. Raudys, J. P. Regina, V. O. Rušas, S. Rukša, J. Rukša, L. Radzevičius, J. Ražauskas, B. Saplys, J. Švėgžda, Vl. Šukis, A. Spudas, J. Stravinskis, L. Štreitas, A. Simona-vičius, Scepavičius, V. Sendžikas, P. Skirgailienė, J. Stanionis, J. Šarakauskas, E. Stirbys, L. A. Šeškus, K. Šileika, A. Sagevičius, A. Stankus, A. Z. Stančikiai, J. K. Steponas, P. Skablauskas, L. Tamonšauskas, M. V. Tamulaitis, J. Tonkūnas, J. J. Vitkūnas, J. Vaitkus, E. L.

Vastokas, A. Valatka, A. Valiūnas, S. B. Vaitiekūnas, E. Z. Vidmantas, J. Vaskela, A. Vasiliauskas, B. Vaidila, G. Urbonas, J. Urbonas, V. Urbonas, V. F. Urbonas, T. Užupis, A. Urnavičius, N. J. Uogintas, V. Zakas, B. K. Žutautas, A. S. Žulys, kun. A. Žilinskas; po \$ 4: Ap. Beresnevičius, St. Dačkus, A. Jaggela, P. J. Jonikas, S. Marakauskas, J. Martinaitis, J. Elzė Jankutė, B. Matukienė, Nekalto Prasi-dėjimo Seserys, J. Rugys, A. Statulevičius, H. Su-kauskas, G. M. Šernas, V. E. Vaidotas; po \$ 3: Pr. Čėcys, Derliūnas, M. S. Dervin, A. Elijošius, A. Jakimavičius, K. Kaknevičius, F. Kasperavičius, P. Kazlauskas, O. Leskauskas, St. Miniota, B. B. Packauskas, J. Paškevičius, A. Peleckis, J. Putteris, M. Ramanauskas, G. Rinkūnaitė, F. E. Senkus, B. J. Striubiškis, B. Steponaitis, J. Šileikis, O. Vaišnoraitė, O. Venskaitienė, Ig. Urbonas, J. Vekta, J. Zenkevičius; po \$ 2: E. A. Abromaitis, O. Ališauskienė, P. Alšėnas, J. Andriulis, Iz. Antanaitis, K. O. Asevičius, R. P. B. A. Bacevičius, V. Balys, K. Baltramaitis, O. Bane-lienė, M. Baršketis, J. Barzevičius, K. Batura, E. Benetis, J. Bilkis, J. Birgiolas, A. Birstonaitė, V. Birstonas, S. Bonckus.

Nukelta į 8 psl.

ŽINOK SAVO TEISES

Kanados Bešliško Samdymo Panaudojimo Aktas (1953) draudžia diskriminaciją darbe ir profsąjungų priklausymą dėl rasės, spalvos, religijos ar tautybės priežasčių.

Panašūs potvarkiai yra sekančiose provincijose: Ontario, Quebec,

New Brunswick, Nova Scotia, Manitoba, Saskatchewan, Alberta ir British Columbia.

Brošiūra, aprašanti šių potvarkių sritį ir nurodanti įvairias teisingumo įstaigas į kurias skundimosi atveju kreipiamasi, parašant į:

Fair Employment Practices Branch,
 Canada Department of Labour,
 OTTAWA, Ontario.

CANADA, DEPARTMENT OF LABOUR

Hon. John R. Nicholson,
 Minister

George V. Haythorne,
 Deputy Minister

SĖJA

Tautinės, demokratinės minties mėnesinis lietuvių laikraštis. Leidžia Varpininkų leidinių fondas

Redaktorius Vytautas Biliūšas.

Administracijos adresas: JUOZAS URBELIS.

1649 N. Broadway, Melrose Park, Ill., USA.

Prenumerata: JAV ir kitur 3 dol. metams.

AR ŽINOTE KĄ RAŠO

KELEIVIS?

AR ŽINOTE, kodėl vieni jį giria, kiti peikia, bet visi mėgsta skaityti?

KELEIVY žmonės mėgsta dėl to, kad jis niekam nepataikauja ir nesibijo teisybės skelbti. Teisingomis žiniomis iš visur /jame daug žinių ir iš Kanados/, aiškiu ir atviru pasisakymu laikraštis per 65 metus pelnė gerą vardą ir pasitikėjimą.

KELEIVY rasite patarimų teisiniais ir kitais klausimais, gražių apsakymų, eilėraščių ir tt: Jis turi ir moterų skyrių.

METINĖ PRENUMERATA KANADOJ IR KITUR TIK \$5.00.

Jau galima gauti 1968 metų kalendorių, kainą \$1.00. Korespondenciją adresuoti: KELEIVIS

636 Broadway, So. Boston, Mass. 02127, USA.

JIB VARTODAMAS NEBŪSI NEI PLIKAS, NEI ŽILAS

JIB vartojo 16 savaičių pusę metų vienus metus
 Fotografijos rodo, kad JIB vaistai ATAUGINA PLAUKUS, pašalina pleiskanas, šašus, niežėjimą, sulaiko plaukų slinkimą, grąžina natūralią plaukų spalvą. MOTERIMS ir VYRAMS užtikrintai. JIB 8 uncių butelis — \$5.50. Užsakymus su pinigine perlaida siųskite JIB laboratorijos atstovybės Kanadoje adresu:
 P. Januška, 1033 Bruce Ave, Windsor, Ont.

HAMILTON

Geriausia taupyti ir skolintis tik
Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyve "T A L K A"
21 Main St. E., Kamb. 203, Tel. 528-0511.

Darbo valandos: Aukšti nuosimčiai už indėlius.
Pirm. 9-3 val. p.p.
Antr. 9-1 ir 5-8 val. p.p.
Trec. 9-3 val. p.p.
Ketv. 9-3 val. p.p.
Penkt. 9-1 ir 5-8 val. p.p.
Sest. 9-12 val. dienos.

Prieinamos skolinimosi sąlygos.
Nemokamas CUNA gyvybės ir paskolų draudimas.
Pilnas čekių patarnavimas.
Užtikrintas indėlių saugumas.
Malonus lietuviškas patarnavimas

St. Catharines agentūra: 75 Rolls Ave. Pranciškonų parapijos salėje sekmadieniais po pamaldų.

KAZIUKO MUGĖ

Kovo mėn. 10 d., sekmadienį, tuojau po pamaldų, Jaunimo Centro salėje, Hamiltono skautės ir skautai ruošia savo tradicinę Kaziuko mugę ir kviečia visus Hamiltono lietuvius atsilankyti, apžiūrėti skautų gaminių, rankdarbių ir meno, pasižiūrėti tikrais lietuviškais užkandžiais, kava ir skanumynais (tortais).

Veiks loterija, laimės šulinys ir kitokios staigmenos. Tad iki pasimatymo Kaziuko mugėje.

Hamiltono skautai.
50 SUKATUVIŲ
MINĖJIMAS

Vasario 25 d. Hamiltono skautės ir skautai minėjo 16 Vasario, Lietuvos nepriklausomybės atstatymo sukaktį ir kartu 50 metų jubiliejų nuo skautų įsikūrimo Lietuvoje.

Dienos iškilmės pradėtos 10 val. pamaldomis, į kurias skautai atėjo organizuoti su savo vėliavomis. Mišias atliko ir gražų, tai progarai pritaikytą pamokslą pasakė svečias kunigas, tėvas-marijonas Vaškas.

4 val. p.p. Jaunimo Centre, dalyvaujant gausiam būriui skautų tėvų ir svečių, įvyko iškilminga Tėvynės Sūnė. Pradžioje Hamiltono skautus sveikino prel. dr. Tadaraukas ir Kanados rajono vadeivai s. Batūra. Daug jaunų skautų davė įžodį, kiti jubiliejinių metų progą buvo pakeitę aukštesnius laipsnius ir apdovanoti.

Meninė dalis buvo pasvęsta senajai okupuotoj Lietuvoje mirusiam rašytojui-poetui Vincui Mykolaičiui-Putinui. Įžanginiame žodyje skaut. vyriausiojo Gediminas Breichmanas trumpai supažindino susirinkusius su Putino gyvenimu ir jo kūryba. Jaun. skautės-tai padėkdamavo Putino eilėraščių, mažą, bet gabi solistė Pakalniškytė padainavo. Gyvatario mažųjų grupė, vedama Jakubienės ir N. Tumai-tytės pašoko Kalvelį, Suktinį ir Noriu Miego.

Septynios vyresnės amžiaus skautės su giliu įsijautimu, kartu įjungdamos ir judesius, padėkdamavo Putino Gedimino sapną.

Antroje dalyje buvo suvaidinta ištrauka iš Putino "Valdovo sūnus", kurią atliko "Aukuras".

Pabaigai p. Kudabienė, kuri visą šią programą buvo apipavidalinusi ir paruošusi, paskaitė dar paskutiniuosius Putino eilėraščius-"Vivos plango" ir "Mortuos Voco".

Tėvynės Sūnė ir visas minėjimas baigtas susikaupimo minute pagerbiant mirusįjį Putiną ir skautišką "Ateina Naktis".

D. D.

TRUMPOS ŽINIOS

- Bendr. v-bos rinkiminė komisija deda pastangas rasti kandidatų, ateinančios v-bos rinkimams. Kiek girdėti, kandidatų tarpefiguroja daug jauniosios kartos atstovų. Džiugu, kad jaunimas suinteresuotas pakeisti senąsias darbo jėgas, kurios per elgesnį laiką pavargo, mažiau energijos, bet pakankamai ambicijos.

- Buvusio A.V. parap. choronariai, išstumi iš organizuoto vieneto, dar vis tebegyvena sena bendra dviasia, kai kada susirenka privačiose patalpose atšvęsti draugų gimtadienius, vardadienius bei pasidalinti liūdnomis mintimis buvusios gražios praeities.

- Vasario 27 d. katalikių moterų d-jos skyrius, turėjo tradicinę "Blynų" vakarienę. Nors publikos susirinko nedaug, tačiau laikas prabėgo linksmai ir naudingai.

- Hamiltono miesto administracija, nustatant gyventojams nuosavybės mokesčius, atrodo labai apsilaidusi. Nors pirmieji du mokėjimai už 1968 m. (įvyra 5) jau gyventojams yra išsiuntinėti, tačiau bendros sumos dar niekas nežino. Ji bus pranešta su sekančiais trim mokėjimais. Pirmasis mokėjimas turėjo būti sumokėtas iki vasario 29 d. S. A.

SPECIALUS PRANEŠIMAS

HLN šėrininkams, kad kovo 31 d. susirinkimas nebeįvyks. Šėrininkų susirinkimas įvyks balandžio 7 d. 3 val. po pietų LN Delta kino salėje, 1290 King Str. E. HLN koresp. J. Šarapnickas.

SLA 72 KUOPOS susirinkimas įvyks kovo 16 d. 7 v. v. K. Mikšio namuose, 18 Barton.

Visi nariai prašom dalyvauti, nes bus renkami SLA Pildomosios Tarybos nariai. Taip pat bus aptariama kuopos metų veikla. Po susirinkimo bus kavutė. Valdyba. PAS G. BREICHMANIENĖ HAMILTONE

lankėsi vyriausioji III-os Tautinių Šokių Šventės, įvykstančios liepos mėn. 7 d. Čikagoje, programos vadovė J. Matulaitienė iš New Yorko ir ponė G. Go-bienė iš Detroito.

D. D.

LIETUVA

Geriausia ir vertingiausia dovana tai DOVANŲ PAŽYMEJIMAI.

TIKTAI DOVANŲ PAŽYMEJIMAI

PILNAI GARANTUOTI

yra vertingiausia dovana ir daug geriau negu įpakuotos dovanos. Ir jūsų gimines tai gales patvirtinti.

TIKTAI DOVANŲ PAŽYMEJIMAI

igalins jūsų gimines nusipirkti viską, ko norės --- maisto, drabužių, medžiagų, avalynės ir daug, daug kitų dalykų --- amerikietiškių, Vakarų europietiškių bei vietinių gaminių specialiose Vnesposyltorg dolerinėse krautuose. Jūsų gimines apie tai patvirtins.

TIKTAI DOVANŲ PAŽYMEJIMAI igalins jūsų gimines pirkti viską laisviausiai specialiai žemomis dolerio kainomis ir tai jūsų gimines gales patvirtinti.

NĖRA PRIDEDAMO MOKESČIO už patarnavimą nei siuntėjui ir nei gavėjui. UŽSAKYKITE DABAR per INTERTRADE EXPRESS Corp. 125 East 23rd Street, New York, N.Y. 10010 USA.

Prašykite mūsų nemokamo katalogo.

AUTOMOBILIAMS

REIKSINGA 10% NUOLAIDA,

kuria pradžiuosite savo gimines užsakydami jiems automobilį.

UŽSAKYKITE DABAR, tai sutuopysite nemažai pinigų. Paskutinė užsakymui data 1968 m. balandžio 25 diena.

MEDŽIOTOJŲ IR ŽUKLAUTOJŲ

ruoštas "zuikių" balius praėjo su dideliu pasisekimu ir sutraukė rekordinių dalyvių skaičių.

Valdyba dėkoja klubo rėmėjams kontraktoriam E. Apanavičiui, A. Liaukui, A. Šilinskui ir Concession garažo savininkams P. Armonui ir Z. Balskiui už paaukotus "laimės" staliukus. Taip pat dėkoja už paaukotus loterijai fantus, šeimininkams už skaniai pagamintą užkandį ir visiems bet kuo prisidėjusiems prie baliaus pasisekimo.

Valdyba atsiprašo už pasitaikiusius nesklandumus daiktinėje loterijoje. Dar yra neatsiimtų fantų. Dėl jų skambinti P. Babinui JA 9-9294.

Klubas įstojo į Kanados lietuvių fondą įnešdamas \$100. Šalpos fondui paaukoko \$10.

Kovo 3 d. klubo šaudykloje ruošiamas registruotas - premijuotas šaudymas. Specialios premijos skiriamos pradedantiems. Valdyba kviečia šaudymo mėgėjus skaitlingai dalyvauti.

VĖDARŲ BALIUS

Jaunimo Centro salėje vasario mėn. 17 d. praėjo pakilioje nuotaikoje, be didesnio pelno ir be nuostolių. Esame labai patenkinti ir dėkingi broliams lietuviams ir sesėm prisidėjusiems didesnėmis ar mažesnėmis aukomis sąžiningu patarnavimu bei darbais baliaus metu; laimės staliukų aukotojams: mons. dr. J. Tadaraukui, J. G. Skaičiui, Vl. Sauliui ir p. Bušinskui, loterijos fantų aukotojams. Valdyba.

ST. CATHARINES, ONTARIO

GRAŽUS VASARIO 16 MINĖJIMAS

Minėjimas prasidėjo prezidiumo sudarymu, vėliavų įnešimu ir invokacijos kalbėjimu. Prezidiumą sudarė savanoriai kūrėjai ir organizacijų atstovai. Taip pat ir prezidiumą buvo pakviesta O. Šukienė, išbuvusi Sibire 1- metų, beveik per stebuklą pasiekusi laisvą pasaulį ir visą savo gražią šeimą.

Paskaitą skaitė svečias iš Buffalo p. Stankaitis labai gražiai, aiškiai

OTTAWA, Ont.

VASARIO 16 ŠVENTĖ OTTAWOJE

buvo surengta Lietuvių Bendruomenės valdybos vasario 18 d. J. pradėta 12 val. pamaldomis Katedros koplyčioje ir 1 val. arkivyskupijos rūmų salėje įvyko minėjimas. Jis pasižymėjo ypatingai gausiu žmonių atsilankymu; buvo atvažiavusių iš Kingstono, Deep River, Pembroke ir kt. vietovių.

Apylinkės pirmininkui atidarius minėjimą, inž. A. Paškevičius tarė iškilmingą žodį, patiekdamas minčių iš Manifesto Lietuvių Tautai. Toliau sekė L. Stankevičiaus, Montrealio lietuvių radio valandėlės papasakojimai apie Lietuvą, pajavirinti vaizdais ir filmu. Po to Ottawos jaunimas atliko savo programą: grupinius eilėraščius ir tautinius šokius, kuriems vadovavo Nijolė Ščepanavičiūtė.

Iškilmingą minėjimą dalį užbaigus Lietuvos Himnų, sekė bendros vaitės, kurioms stropiai vadovavo ponios Ališauskienė ir Plečkaitienė.

Lietuvos Penkiasdešimt Metų Nepriklausomybės atstatymo sukaktis buvo paminėta ir vietinė anglišką spaudoje inž. A. Paškevičiaus paruoštu straipsniu. Otavietė.

ir jautriai. Po to sekė visų lauktas "Varpo" koncertas, kuris praėjo tikrai pakilia nuotaika, visus nustebinęs choro muzikiniu sąskambiu, puikiu vokalinu lygiu, meistriškais dainų išpildymu jaunos bet neabejotinai talentingos choro vadovės Dallos Skrinškaitės. Tautiniai šokėjai visus užburė jaunuolišku tempu, šokių gražumu. Publika koncertą priėmė labai širdingai. B-nės valdyba visų vardu

CANADA

Jūs gal nežinote, kad atstatinkate nuostatams Kanados Pilietybei gauti.

DAUGELIS ŽMONIŲ KANADOJE GALI BŪTI KVALIFIKUOTI KANADOS PILIETYBEI GAUTI PATYS TO NEŽINODAMI. JŲ TARPE GALI BŪTI SENESNI ŽMONĖS, KURIEMS YRA SUNKU IŠMOKTI ANGLŲ BEI PRANCŪZŲ KALBOS, BET KURIE YRA SUSITUOKĘ SU KANADIEČIU-TE, AR KURIE YRA IŠGYVENĘ KANADOJE DEŠIMTS AR DAUGIAU METŲ.

NUVYKITE Į JUMS ARTIMIAUSIO PILIETYBĖS TEISMO TARNAUTOJĄ IR PASITEIRAUKITE, KAIP PASIDARYTI KANADOS PILIEČIU. GALI BŪTI DAUG LENGVIAU NEI JŲ ĮSIVAIZDAVOTE.

PILIETYBĖS TEISMŲ ESAMA HALIFAXE, MONCTONE, MONTREALYJE, OTTAWOJE, SUDBURY, WINDSORE, TORONTE, HAMILTONE, ST. CATHARINES, KITCHENERY, LONDONE, REGINOJE, SASKATOONE, CALGARY, EDMONTONE, WINNIPEGE IR VANCOUVERY.

Judy Lamm
VALSTYBĖS SEKRETORĖ

Tautos Fondo Hamiltono skyriaus kaukių baliaus alaimėtojai: 1-ma vieta- Vl. Kažemėkas, 2-ra-V. Stuokaitė, 3-čia- G. Kažemėkienė, 4-ta- A. Pakalniškytė ir 5-ta- J. May. Kairėje stovi premijavimo komisijos pirm. Alf. Patamsis, dešinėje Tautos Fondo skyr. pirmininkas K. Mileris. Foto A. Juračio.

apdovanojo menininkus gėlėmis.

Po to sekė pasilinksminimas, praėjus labai įdomiai ir gyvai pajavirintas gausių Toronto svečių dainomis ir jų įsijungimu į bendrą vakaro nuotaiką.

Didelė Denis salė buvo pilna žmonių. Reikia pasidžiaugti mūsų visuomenės patriotiškumu, nežūrint kai kurių neigiamų nuotaikų sudarytų iš veikėjų pusės, bet jau grynai iš stokos patyrimo veikti, o ne iš blogos valios. Tuo būdu padedant į šalį asmenišką nuotaiką šių metų jubiliejinis 16 Vasario paminėjimas pasidarė graži ir iškilminga visų šventė, praėjusi labai gražiai, dėka visų mūsų solidarumo ir tautinio susipratimo.

Kor. ● Prancūzijos min. pirminkas Pompidou aiškiai pasisakė už bendradarbiavimą su Amerika, kai de Gaulle visą laiką tam priešinosi. Prancūzijos ypač pasijuto reikalinga Amerikos pagalbos dabartinių piniginių krizių laikais.

SUDBURY, ONT.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS

atkūrimo 50 metų sukahties minėjimą suruošė LB valdyba. Minėjime dalyvavo Mr. Mrs. Fabbro, miesto meras, Mrs. G. Hartman, buvusi 1967 m. miesto meras, ukrainiečių, latvių ir estų atstovai, daug svečių ir beveik visi kolonijos lietuviai.

Minėjimą atidarė LB v-bos p-kas Juozas Staškus pakviesdamas visus sugiedoti Tautos Himną, vėliau pristatydamas svečius ir perskaitydamas Vliko rezoliuciją Lietuvos reikalui.

Protesto rezoliucija priimta vienbalsiškai ir bus pasiųsta Kanados valdžios atstovams.

Mayor Fabbro nuosirdžiai pasveikino lietuvius ir palinkėjo greit susilaukti nepriklausomybės. Po jo žodį tarė Mrs. G. Hartman, 2 ukrainiečių atstovai (vienas iš jų kalbėjo gražiai lietuviškai). Latvių ir estų atstovai buvo pasiruošę tarti žodį, deja, atvyko truputį pavėluoti.

luotai.

Meninę programą organizavo ir puikiai paruošė meno ir muzikos srityje pasižymėjusi ir gerai lietuviams jau pažįstama Danguolė Remeikytė. Programą išpildė įvairaus amžiaus jaunimas, daugiausia iš Tumo-Vaižganto šeštadieninės mokyklos mokinių. Vyresnio amžiaus lietuviams, apsirėngusiems tautiniais rūbais, Danguolei Remeikytei akomponuojant, taip pat dainuojant, I. Glizickaitė, S. Poderytė, D. Kušinskytė, Z. Griškonytė padainavo keletą liaudies dainų. Irena Glizickaitė dainavo solo.

Programai pasibaigus tautiečiai linksmai pasišoko. Svečių stalą paruošė šeimininkė A. Pranskūnienė ir papuošė lietuviškais kepiniais, kuriuos paaukoko kelios tautietės. Minėjimo metu mayorui Mr. Fabbro, už

Nukelta į 8 psl. 7 skiltį.

MONTREAL

LIETUVIŲ DAILĖS IR TAUTODAILĖS PARODOS

paruošiamieji darbai vyksta pilnu tempu. Tikimasi šią parodą padaryti viena iš didžiausių iki šiolei buvusių Montrealio lietuvių gyvenime.

Susidomėjimas paroda gyvas ir didelis ne tik tai lietuvių tarpe, bet ir tarp kitataučių. Norima, kad jį tikrai būtų verta įai skirtųjų šių Lietuvos Nepriklausomybės 50-ties jubiliejinių metų.

Norima, kad priauganti mūsų jaunoji karta nors dalinai pamatytų mūsų tautos meno lobius ir mūsų menininkų sukurtas meno vertybes.

Parodoje dalyvauja visi Montrealio lietuvių dailininkai ir šie iki šiolei savo sutikimus davę asmenys su įvairiais tautodailės dalykais: Br. Abromonis, P. J. Adomonis, M. Adomaitienė, dail. D. Aneliūnaitė, Pr. Baltūnis, Br. Bagdžiūnas, pp. Bijūnai, pp. Barteškos, R. Barteškaitė, Alb. Blauzdžiūnas, P. Budrevičienė, dail. R. Bukauskas, p. Čipkėnė, J. Dalmantas, J. Dalmotas, Ed. Dikaitis, Pr. V. Dikaičiai, p. Drešerienė, p. Gaurienė, pp. Giriniai, A. Gražys, pp. Jonynai, pp. Jurjonai, J. Jukonienė, p. Jurkienė, J. Jurkevičius, p. Išganaitienė, E. Kardešienė, M. Kasperavičienė, J. Keršys, J. Kęsgailienė, K. Kiaušas, pp. Kizerskiai, Br. Kirstukas, J. Ladyga, Z. Lapinas, P. Ir. Lukoševičiai, Br. Lukoševičienė, Nekalto Prasišė, p. Seseles, p. Navikėnienė, J. B. Malaiškai, dail. B. Markūzaitė, K. Marti-

nėnas, D. Morkūnienė, pp. Mickai, A. O. Mylės, L. Palubinskienė, p. Paunksnienė, Ig. E. Petrauskai, J. Piečaitis, S. Piečaitienė, pp. Pocauskai, R. Tekutyte, K. Toliušis, dail. V. Remeika, L. V. Stankevičiai, J. Strelienė, dail. O. Šablaukskienė, p. Styrienė, p. Šemogienė, J. M. Šiaučiučiai, dail. A. Vazalinskai, p. Vazalinskienė, R. Verbyla, J. O. Vieraičiai, pp. Vileniškiai, J. V. Viliušiai, p. Zabieliene, pp. Zabieliuskas, dail. O. Zubienė, ir P. Žukauskas.

Kviečiami ir kiti prisidėti. Kas jūsų manymu yra tinkama tautodailės dalykų parodai, maloniai prašome savo sutikimą pranešti J. Šiaučiučiui tel. PO 7-2781.

Visi eksponatai bus garantuoti apsaugoti, priimti ir grąžinti atsakingų asmenų paraisais.

Paroda bus nuo kovo 30 d. iki balandžio 7 d. Aušros Vartų salėje. Detali parodos programa bus paskelbta mūsų laikraščiuose.

Visi Montrealio lietuviai, ypač jaunimas prašomi atkreipti ypatingą dėmesį ir parodoje dalyvauti.

LK Mindaugo Šaulių Kuopos Valdyba

KLK MOTERŲ D - JOS Rosemonto ratelio susirinkimas įvyko vasario 25 d. pas M. Malcienę. J. Žukauskienė kalbėjo apie vyro charakterį ir išryškina jo bruožus. Gyvos diskusijos tęsėsi prie jaukaus vaišių stalo.

Labai veikli ratelio valdyba, pirm. A. Grigėlienė ir O. Čekauskienė visoms narėms pageidaujant sekantiems metams paliko ta pati.

Ratelio narė. KAZIUKO MUGĖ, kurią kasmet ruošia skautai, šiemet praėjo gana sėkmingai. Buvo visokių loterijų, veikė modernus teatras, dailės paroda ir buvo labai gausios ir puikios vaišės už labai mažą pinigą. Skautės pasirodė su naujais tautinėmis juostomis. • Ponai Skruibiai buvo atvykę į Spaudos balių.

Povilas Petronis, "Lito" vicepirmininkas, vyresnės ateivijos atstovas "Lito" valdyboje, žinomas Montrealio visuomenės veikėjas ir veiklus montrealietis.

DR. J. MALŠKOS PASKAITA

"Estetinis momentas dantų gydyme" ši sekmadienį, kovo 10 d. tuoj po 11 val. pamaldų Aušros Vartų parapijos salėje kartu su KLK Katolių moterų draugijos organizuojama loterija. Po paskaitos pietūs ir dovanų traukimas. Kas dar nespėjo įsigyti laimingųjų loterijos bilietų, kreipkitės pas d-jos nars arba skambinkite telefonu 255-3535. Vėliau AUŠROS VARTŲ PARAP.

Parapijos choro metinis parengimas paskirtas gegužės 4 d. Šiemet 15 metų sukak-tuvės.

- Pakrikštyta D. ir A. Lukoševičių dukrelė Aidis Terešė vardais. Sveikiname laimingus tėvus.

- NMP seselių 50 m. jubiliejus-koncertas įvyks kovo 23 d.

- Savaitės rinkliava 304 dol. - Bažnyčios fondui aukojo: p. K. J. Sohulko, V. Eferis, M. Linkonienė, J. Kažė, p. V. Veličius; 25 dol. J. Matisaitis.

MANUFAKTŪROS PREKYBININKAS

kaunietis p. Kaufmanas visiems primena, kad jo krautuvėje dabar yra pačių moderniausių manufaktūros prekių ir jau vasarinių prekių, gaunamu pas jį iki pusės kainos pigiau, galima išsiųsti siuntinių į Lietuvą ir į kitus kraštus, kad adresatai galėtų gauti dar iki Velykų. Kviečiama tuopasinaudoti.

• Grupė Montrealio lietuvių buvo išvykusi į žiemos karnavalą į Quebeco miestą.

DĖMESIO!

Turime skanių šviežių baltų lietuviškai pieninėje pagamintų sūrių. Taip pat patarnaujame skanioniomis šviežiomis lietuviškai pagamintomis dešromis. Prašome pasinaudoti mūsų produktais pristatant į namus. Skambinkite Bruno Jazokas, tel. 766-9041.

J. Gražys KILIŲ SIUVĖJAS

SIUVŲ IR PARDUODU Taisau ir Remodeluoju Vasaros laike saugojimas / Storage / 6396 Bannantyne, Verdun. PO 7-6183.

AR ŽINOMA, KAD

"NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS" SPAUSTUVĖ

spausdina bilietus, pakvietimus, vizitines ir padėkos korteles, įvairius blankus, receptams lapelius, vedybinius pakvietimus, mirties atvejų užuovėjus laiškus, visokių "statmentus", vokus su adresais, laiškešius

Adresas: 7722 George Street, LaSalle, Montreal, P.Q. Canada.

Kanados prekybos ir pramonės min. R. Winters kandidatas į Liberalų lyderius.

Toronto

SLA NARIŲ SUSIRINKIMAS

Toronto SLA kuopos nariams pranešama, kad šių metų kovo mėn. 10 d. 1 val. pp. Lietuvių Namuose įvyks susirinkimas, Pilcomosios Tarybos ir Kuopos Valdybos rinkimai. Prašome skaitlingai susirinkime dalyvauti.

Valdyba.

ŠIAURIEČIAMS IR KIEKVIENAM GERA PROGA ĮSIGYTI BIZNĮ

Arti Toronto prie kurortinės vietos ir netoli ežero bei provincijos parko ir prie dviejų plentų pasiduooda moderniai ir luku siniai įrengtas virš 100 vietų restoranas, su butu ir dideliu skyliu. Granito pastatas taip pat modernus ir gerame stovyje. Iki šiol gaunamas iš restorano grynas pelnas gali per 5-6 metus apmokėti visą pirkimo kainą. (Can. \$70.000). Dėl smulkesnių informacijų kreiptis:

A. J. MORKIS REALTOR, 1082 Bloor Street West, Toronto. J. Kaškelis.

• P. Jokubauskienė pirmadienį lėktuvu išskrido į Floridą, kur Miami praleis žiemos arostogas.

MUZEJAUS RETENYBE

Nepriklausomos Lietuvos monetos pardavimui, 5 litai J. Basanavičius, 10 litų Vytautas Didysis, 10 litų prez. A. Smetona ir kitos. Kainarašis pareikalavus. P. Zablockis P.O. Box 4642 Stn. C. Vancouver 10, B.C. Canada.

Income Tax

PRANAS TAUTKUS, buvęs mokytojas, turi daug patirtimo užpildyti visokius Income Tax blankus. Kreiptis asmeniškai arba skambinti tik šiomis dienomis ir valandomis: Šeštadieniais nuo 1-5 v. PM. A. Matulio bute: 7686 Edward St., LaSalle. Tel. 366-3805.

Sekmadieniais 1-5 v. PM. Restorane Kaunas. 2587 Ontario St. East. Tel. 525-0196.

Taipgi jis užpildo visokius pensijų ir emigrac. blankus.

Adresas: 1465 De Seve Street Montreal 20, Que., tel. 766-5827

MOKA už:

Depozitus 4.4% Numatyta už šėrus 5 1/4% Nemokamos gyvybės draudimas iki \$2,000 bendros santaupų sumos.

Kasos valandos: 1465 De Seve St., sekmadieniais nuo 10:30 iki 12:30 val., išskiriant šeštadienius. Darbo dienomis nuo 10 iki 3 val. kasdien, vakarais -- trečadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.

3907 Rosemount Blvd., tel. 722-3545. Dieng -- penktadieniais nuo 1 v. iki 6 val. ir vakarais -- pirmadieniais, trečadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.

Talisman INTERCONTINENTAL CLUB Cocktails - Dancing Nightly

Kviečia visus atsilankyti Intercontinental klubą, kuris yra 696 St. Catherine Street W., (prieš T. Eaton'o krautuvę).

Kreipkitės asmeniškai pas Joe Stankaitis.

Europietiška muzika ir šoklai kiekvieną naktį - jausitės kaip Bavarijoje.

Juozas Stankaitis Manager of the C.L.U.B. Tel. 861-1507

TORONTO

AUKOS JUNGTINIAM FINANSŲ KOMITETUI

/atkelta iš 6 psl./ A. V. Bubelis, K. G. Bureckis, G. Buntinienė, V. Buragas, M. Bušinskas, A. Ciplijauskas, P. Stuo- pis, V. Štulgys, P. Staubas, J. Sičiūnas, M. Slapšys, V. Simankevičius, J. Stankaitis, V. E. Stukys, A. Spudas sen., A. Šapokienė, S. Škėma, Šiaudinis, J. Šlenys, V. Tamošauskas, V. Taseckas, J. Vaitkus, B. Tamulionis, B. Trukana- vičius, A. P. Ulba, V. Vase- nas, S. Valickis, A. Vencus, A. Vanagas, M. Valiulienė, S. Vaitkevičienė, J. Vaškevičius, J. Zenkevi- čius, T. Žilys.

Šią jubiliejinę Vasario 16 d. rinkliavą Toronte įvykdė Tautos Fondo Tor- onto Apylinkės valdyba. Valdyba dėkoja visiems aukotojams už aukas, o ypatingai tiems, kurie, supratę reikalo svarbumą, padidino savo aukas Laisvės Kovai. Be to, valdyba dėkoja visiems, kurie prisidėjo prie tos rinkliavos vykdymo bei jos sėkmingumo. Ši pradėta rinkliava bus tęsiama per ištisus 1968 Kovo metus ir duos progos visiems, dar nespėjusiems prie jos prisidėti ir savo lietuvišką pareigą garbingai atlikti.

Kova už Lietuvos iš- laisvinimą yra tęsiama visais įmanomais būdais, remkime mūsų politinius veiksmus, kad jie pilnai galėtų įvykdyti šių kovos metų jubiliejinę progra- mą.

Aukos buvo renkamos prie 3 lietuviškų parapijų: Prisikėlimo bažnyčioje surinkta:\$ 304.71 Šv. Jono.....\$ 414.- Evangelikų.....\$ 72.05

MAŽLIETUVIŲ TRADICINIS ŠUPINYS

Toronto mažlietuviai, Elzei Jankutei vadovau- jant, vasario 27 d. Prisi- kėlimo salėje surengė šu- pinį, kuriame dalyvavo apie 120 svečių. Šalia tra- diciónių valgių buvo ir me- ninė programa ir kalbų ir loterija. Kalbėjo savo ir negalėjusio dalyvaut Lie- tuvos genkonsulo J. Žmul- dzino vardu p. H. Žmul- dzinienė ir KLB Krašto valdybos pirmininkas A. Rinkūnas. Meninę dalį iš- pildė lietuvių liaudies su- tartinės ponių kvintetas su muzike p. Rautinš prie- šakyje ir jaunų panelių kvintetas su muzike D. Skrinškaite priešaky. T.

Minėjimo salėje \$3.137.15 Iš viso: \$3,928.81

Sąrašas buvo neišskai- tomai įrašytų pavardžių. T.F. Toronto Apylinkės Valdyba.

LIETUVIŠKAS NEPRIKLAU- MYBĖS

/atkelta iš 7 psl./ parodytą lietuviams nuo- širdumą, paskelbiant "Li- thuanian Week" ir visą savaitę išskabinimą Lietu- vos vėliavos ant miesto valdybos pastatų buvo į- teikta knyga "Timelles Lithuania".

Prie svečių stalo buvo pakviesti: Mr. Mrs. Fab- bro, Mrs. G. Hartman, kun. A. Sabas, Mr. Mrs. Lum- biai, N. J. Paulaičiai, S. A. Krivickai, Mrs. Stašku- vienė, A. Kruciūnė, latvių ir estų atstovai.

Stalą aptarnavo jaunos lietuvaitės. Ruošiant mi- nėjimą LB valdybai padė- jo: L. Remeikienė, M. Gli- zickienė, A. Pranskūnie- nė, Petras Jutelis, Povilas Jutelis, A. Gatautis, E. Sviežikienė, p. Macke- vičienė.

Dr. J. SEMOGAS

5441 BANNANTYNE, Verdun

Pirmadienį ir ketvirtadienį 2-4; 7-9 p.m.

antradienį 2-4 p.m.

penktadienį 2-4; 7-9 p.m.

trečiadienį 7-9 p.m.

767-3175; namų 366-9582.

DANIŲ GYDYTOJAS

Dr. J. MALISKA

1396 St. Catherine St. W.

Suite 419, tel. UN 6-8235

Namų tel.: MU 1-2051

DR. A. O. JAUGELIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

1410 Guy Street, 1 aukštas

11-12 kambarius.

Tel. 932-6662; namų 737-9681

DR. V. GIRIUNIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

5330 L'Assomption Blvd.

Tel. 255-3535.

ADVOKATAS

JOSEPH P. MILLER

B. A., B. C. L.

Suite 205

168 Notre Dame St. E.

UN 6-2063 ir UN 6-2064

Notaras

J. BERNOTAS

B. A., B. C. L.

Sua Life Building

Suite 2001

Tel.: UN 6-4364.

Bouffard Auto Body

Sav. J. Adomonis-Adams Namų tel. 747-9000.

6636, Clark St. Montreal

(prie St. Zotique)

TEL: 277-5059, 277-5323

ATLIEKAME DARBUS:

Electric Welding

Body Work

Painting

Mechanic

Electric

ir kitus

Steering Service

Wheel Alignment

Tune-up

Clutch-Brakes

Keating FORD

Sales Limited

4475 BANNANTYNE AVE.

VERDUN, QUE.

FALCON -- FAIRLANE

GALAXIE -- THUNDERBIRD

MUSTANG -- TRUCKS

USED CARS

1 year guarantee

Kreipkites į

LEO GURECKAS

Sales Manager's Assistant

Keating Ford lietuvių atstovas

769-8831.

Tel: namų 366-2548, [staigos - 769-8529.